

ΠΡΟΪΟΝ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Έγγραφο περιπτώσεων χρήσης

Έκδοση 1.3

Δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουλίου 2024

Disclaimer

This translated version of the Use Case Document is provided for informational purposes only. No representation or warranty, express or implied, is or will be made and no liability or responsibility is or will be accepted by the European Investment Fund (EIF) or by the European Investment Bank Group (EIB Group) in respect of the accuracy or completeness of this translated version and any such liability is expressly disclaimed.

The official and contractually binding version of the Use Case Document shall be the English version.

In the event of any discrepancy or inconsistency between the translated and the English version of the Use Case Document, the English version shall prevail.

Το έγγραφο περιπτώσεων χρήσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που δημοσίευσε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) για την επιλογή ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, στο πλαίσιο του προϊόντος εγγύησης χαρτοφυλακίου βιωσιμότητας, όπως περιγράφεται στο παράρτημα IV στοιχείο β).

Όλοι οι όροι και οι εκφράσεις με κεφαλαία γράμματα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή, ενδεχομένως, την έννοια που τους αποδίδεται στα σχετικά παραρτήματα του παρόντος, ανάλογα με την περίπτωση.

Κύριος σκοπός της εγγύησης βιωσιμότητας είναι η στήριξη της πράσινης μετάβασης των ΜΜΕ, των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης και των φυσικών προσώπων. Κατά συνέπεια, τα κριτήρια επιλεξιμότητας σχεδιάστηκαν σύμφωνα με το πνεύμα της ταξινόμιας της ΕΕ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση και προσαρμόστηκαν στις ιδιαίτερες ανάγκες των στοχευόμενων τελικών αποδεκτών. Ωστόσο, οι παρούσες απαιτήσεις είναι σύνθετες και σε πολλές περιπτώσεις λεπτομερείς από τεχνική άποψη.

Το παρόν έγγραφο (στο εξής: έγγραφο περιπτώσεων χρήσης) αποτελεί προϊόν συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: Επιτροπή) και του ΕΤαΕ, και το περιεχόμενό του περιλαμβάνει σχετικούς όρους, κατώτατα όρια, ελάχιστα επίπεδα μείωσης, σημεία αναφοράς, πιστοποιητικά και προκαθορισμένους καταλόγους πράξεων. Τελικός αποδέκτης και/ή πράξη του τελικού αποδέκτη που συμμορφώνεται με τις σχετικές διατάξεις του εγγράφου περιπτώσεων χρήσης θεωρείται ότι πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας προϊόντος, όπως περιγράφονται στους όρους και τις προϋποθέσεις του παραρτήματος IV στοιχείο β) Προϊόν εγγύησης χαρτοφυλακίου βιωσιμότητας.

Προς υποστήριξη της υλοποίησης της εγγύησης βιωσιμότητας και της εφαρμογής του εγγράφου περιπτώσεων χρήσης, το ΕΤαΕ, μαζί με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες της ΕΤΕπ, έθεσαν τον Οκτώβριο του 2022 σε λειτουργία το «εργαλείο για την εγγύηση βιωσιμότητας InvestEU» του ΕΤαΕ, το οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://sustainabilityguarantee.eif.org/>.

Επιπλέον, το ΕΤαΕ ενδέχεται να δημοσιεύσει στον ιστότοπό του έγγραφο συχνών ερωτήσεων με βάση ερωτήσεις που θα λάβει από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Στο παρόν έγγραφο ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων»: τεκμηρίωση που αποδεικνύει το ύψος ορισμένων σχετικών δαπανών, όπως με τη μορφή τιμολογίων, συμβάσεων αγοράς, προσφοράς τιμών / τεχνικής προσφοράς, εγγράφων υλοποίησης έργου κ.λπ. ή συνδυασμού αυτών.

«Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης PDF»: έκθεση σε μορφότυπο PDF που παράγεται από το εργαλείο για την εγγύηση βιωσιμότητας InvestEU του ΕΤαΕ και η οποία επιβεβαιώνει την επιλεξιμότητα συγκεκριμένων μέτρων στο πλαίσιο της εγγύησης βιωσιμότητας InvestEU του ΕΤαΕ. Επισημαίνεται ότι, όποτε είναι διαθέσιμη, η τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης PDF που παράγεται από το εργαλείο για την εγγύηση βιωσιμότητας InvestEU του ΕΤαΕ χρησιμεύει ως απόδειξη της συμμόρφωσης με το κριτήριο επιλεξιμότητας που ισχύει στην εκάστοτε περίπτωση.

«Άλλη τεχνική τεκμηρίωση»: τεκμηρίωση πλην της «τεχνικής τεκμηρίωσης σε μορφή έκθεσης PDF» που χρησιμοποιείται για την επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας μιας επένδυσης με ορισμένα κατώτατα όρια, παραμέτρους, ελάχιστα επίπεδα μείωσης, πιστοποιήσεις κ.λπ., όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στα σχετικά κριτήρια επιλεξιμότητας.

«Τεχνική τεκμηρίωση»: «τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης PDF» ή «άλλη τεχνική τεκμηρίωση», ανάλογα με την περίπτωση.

«Εξωτερικός επαγγελματικός φορέας πιστοποίησης»: κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της, η οποία:

- i. είναι ανεξάρτητη από τον τελικό αποδέκτη,
- ii. είναι εγκεκριμένη για τη διενέργεια των απαιτούμενων αξιολογήσεων επιλεξιμότητας (επαληθεύσεις κατώτατων ορίων, τεχνικοί υπολογισμοί κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της κατοχής τυχόν επαγγελματικών προσόντων που απαιτούνται από την τοπική νομοθεσία, και
- iii. ασκεί τακτικά τις εν λόγω δραστηριότητες σε επαγγελματική βάση.

«Παράρτημα της κατ' εξουσιοδότηση πράξη του κανονισμού για την ταξινόμια / παράρτημα της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για το κλίμα»: το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού C (2021) 2800 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Περιεχόμενα

Κριτήρια επιλεξιμότητας για την εγγύηση βιωσιμότητας	4
1 Κριτήρια επιλέξιμης επιχείρησης	4
1.1 Βραβείο και/ή δημόσια στήριξη που έχει ληφθεί στο παρελθόν	4
1.2 Δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας / του κλίματος.....	5
1.3 Επιχείρηση οικολογικού σήματος.....	6
1.4 Βιώσιμη/πράσινη επιχείρηση/αλυσίδα εφοδιασμού.....	7
1.5 Βιώσιμο/Πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο και αντίκτυπος.....	8
1.6 Περιβαλλοντικά πιστοποιημένη επιχείρηση.....	10
2 Επενδύσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.....	11
2.1 Ανανεώσιμη ενέργεια.....	11
2.2 Πιστοποιημένα πράσινα και ενεργειακά αποδοτικά κτίρια — εμπορικά	16
2.3 Πράσινα και ενεργειακά αποδοτικά κτίρια — οικιστικά.....	22
2.4 Ενεργειακή απόδοση της βιομηχανίας.....	25
2.5 Κινητικότητα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών	29
2.6 Πράσινες ΤΠΕ για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής	37
3 Επενδύσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	40
3.1 Ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή	40
4 Επενδύσεις που σχετίζονται με τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και την ανακύκλωση.....	43
4.1 Βιώσιμη χρήση των υλικών	43
4.2 Μείωση, συλλογή και ανάκτηση αποβλήτων	45
4.3 Μοντέλα για τη διάθεση προϊόντων ως υπηρεσίες, την επαναχρησιμοποίηση και την ανταλλαγή που καθιστούν δυνατές τις στρατηγικές κυκλικής οικονομίας.....	47
4.4 Πράσινες ΤΠΕ που διευκολύνουν επιχειρηματικά μοντέλα κυκλικής οικονομίας.....	48
5 Επενδύσεις σχετικές με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων	50
5.1 Υδάτινοι πόροι.....	50
5.2 Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης.....	54
6 Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων — Λύσεις που βασίζονται στη φύση	55
7 Γεωργικές και δασοκομικές δραστηριότητες	58
7.1 Βιώσιμα δάση και άλλες επενδύσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής	58
7.2 Βιώσιμες και βιολογικές πρακτικές στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας	59
8 Κριτήρια προσβασιμότητας.....	62
Προσάρτημα I — Κατάλογος βραβείων καθαρής τεχνολογίας και πράσινων βραβείων	64
Παράρτημα I — Κατάλογος δυνητικών γεωργικών πρακτικών που θα μπορούσαν να στηριχθούν από οικολογικά προγράμματα	72

Κριτήρια επιλεξιμότητας για την εγγύηση βιωσιμότητας

1| Κριτήρια επιλέξιμης επιχείρησης

1.1| Βραβείο και/ή δημόσια στήριξη που έχει ληφθεί στο παρελθόν

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.1

Ο τελικός αποδέκτης έχει λάβει, εντός των τελευταίων 3 ετών, βραβείο καθαρής τεχνολογίας ή «πράσινο» βραβείο, ή σχετική επιχορήγηση ή χρηματοδότηση από ενωσιακό/εθνικό ίδρυμα/φορέα/καθεστώς στήριξης, από προκαθορισμένο κατάλογο, και σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η διατήρηση ή η περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας του τελικού αποδέκτη.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενοι τελικοί αποδέκτες οι οποίοι:

- 1) έχουν λάβει βραβείο καθαρής τεχνολογίας ή «πράσινο» βραβείο από ενωσιακό/εθνικό ίδρυμα/φορέα/καθεστώς στήριξης από τον κατάλογο του προσαρτήματος I, όπως ενδεχομένως επικαιροποιείται κατά καιρούς ή έχουν λάβει επιχορήγηση ή χρηματοδότηση στο πλαίσιο των δράσεων του ΕΣΚ για την Πράσινη Συμφωνία¹ Ή
- 2) έχουν έργα για τα οποία εγκρίθηκε χρηματοδότηση, αλλά δεν χορηγήθηκε λόγω δημοσιονομικών περιορισμών (Σφραγίδα αριστείας του ΕΣΚ για την Πράσινη Συμφωνία¹).

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ έγγραφα στα οποία αναφέρεται η απονομή του βραβείου καθαρής τεχνολογίας ή «πράσινου» βραβείου από τον φορέα απονομής του βραβείου Ή
- ✓ έγγραφα που επιβεβαιώνουν τη λήψη επιχορήγησης ή χρηματοδότησης στο πλαίσιο των δράσεων του ΕΣΚ για την Πράσινη Συμφωνία Ή

¹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/seal-excellence_el.

- ✓ έγγραφα που επιβεβαιώνουν την απονομή του σήματος Σφραγίδα αριστείας του ΕΣΚ για την Πράσινη Συμφωνία: Ή
- ✓ δημόσιος/επίσημος ιστότοπος που αναφέρει την απονομή, την επιχορήγηση, τη χρηματοδότηση ή το σήμα στο όνομα του τελικού αποδέκτη

ΚΑΙ

- ✓ υπεύθυνη δήλωση του τελικού αποδέκτη στην οποία αναφέρεται ότι σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η διατήρηση ή η περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

1.2| Δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας / του κλίματος

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.2

Ο τελικός αποδέκτης έχει καταχωρίσει εντός των τελευταίων 3 ετών τουλάχιστον ένα δικαίωμα που αφορά τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας, καθαρή τεχνολογία ή τεχνολογία που σχετίζεται με το κλίμα ή άλλη συναφή τεχνολογία που σχετίζεται με το κλίμα και το περιβάλλον και σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι να καταστήσει δυνατή, άμεσα ή έμμεσα, τη χρήση αυτού του δικαιώματος τεχνολογίας.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενοι τελικοί αποδέκτες που έχουν καταχωρίσει δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που αφορά τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας, καθαρή τεχνολογία ή τεχνολογία που σχετίζεται με το κλίμα ή άλλη συναφή τεχνολογία, όπως δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, υπόδειγμα χρησιμότητας, δικαίωμα επί σχεδίου, τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογισμικού κ.λπ., και σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η χρηματοδότηση κάθε δραστηριότητας που οδηγεί στην εσωτερική ή εξωτερική εκμετάλλευση του εν λόγω δικαιώματος τεχνολογίας (π.χ. με αποτέλεσμα την προστασία προϊόντων ή διαδικασιών της εταιρείας, δραστηριότητες εκχώρησης αδειών εκμετάλλευσης ή αμοιβαίας εκχώρησης αδειών εκμετάλλευσης, την έναρξη τεχνοβλαστών ή κοινοπραξιών ή τη δημιουργία στρατηγικών συμμαχιών με άλλους οργανισμούς).

Η αποκλειστική καταχώριση του δικαιώματος τεχνολογίας δεν καθιστά αυτομάτως επιλέξιμη την πράξη του τελικού αποδέκτη.

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ έγγραφο που αναφέρει το δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα της καθαρής τεχνολογίας / του κλίματος, μεταξύ άλλων με χρήση υπεύθυνης δήλωσης: Ή

- ✓ το καταχωρισμένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας/δικαίωμα του τελικού αποδέκτη ελέγχεται από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό σε επίσημους ιστότοπους, ηλεκτρονικά μητρώα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και/ή ενημερωτικά δελτία².

ΚΑΙ

- ✓ υπεύθυνη δήλωση του τελικού αποδέκτη στην οποία αναφέρεται ότι η πράξη του τελικού αποδέκτη πρόκειται να καταστήσει δυνατή, άμεσα ή έμμεσα, τη χρήση του εν λόγω δικαιώματος τεχνολογίας.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

1.3| Επιχείρηση οικολογικού σήματος

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.3

Ο τελικός αποδέκτης έχει λάβει οικολογικό σήμα από ενωσιακό, εθνικό ή διεθνές σύστημα περιβαλλοντικής επισήμανσης από προκαθορισμένο κατάλογο και ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η διατήρηση ή η περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας του τελικού αποδέκτη.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενοι τελικοί αποδέκτες οι οποίοι:

- ✓ έχουν καταχωριστεί στο EMAS (σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου της ΕΕ)· Ή
- ✓ έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ· Ή
- ✗ είναι επιχειρήσεις που έχουν λάβει πιστοποίηση βιολογικής παραγωγής·

ΚΑΙ

- ✓ ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η διατήρηση ή η περαιτέρω ανάπτυξη της σχετικής δραστηριότητας του τελικού αποδέκτη.

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ στην περίπτωση του EMAS ή του οικολογικού σήματος της ΕΕ, έγγραφο στο οποίο αναφέρεται η καταχώριση που ισχύει κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, μεταξύ άλλων μέσω υπεύθυνης δήλωσης· Ή

² όπως <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/espacenet.html>

- ✓ στην περίπτωση επιχειρήσεων με πιστοποίηση βιολογικής παραγωγής, το πιστοποιητικό είναι δημόσια διαθέσιμο στο σύστημα πιστοποιητικών επιχειρήσεων βιολογικής παραγωγής TRACES ή, εάν δεν είναι διαθέσιμο στο TRACES, στη σχετική εθνική βάση δεδομένων (έως το τέλος του 2024)·

ΚΑΙ

- ✓ υπεύθυνη δήλωση του τελικού αποδέκτη στην οποία αναφέρεται ότι σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη είναι η διατήρηση ή η περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας του τελικού αποδέκτη.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

1.4| Βιώσιμη/πράσινη επιχείρηση/αλυσίδα εφοδιασμού

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.4

Η κύρια δραστηριότητα του τελικού αποδέκτη εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις καθορισμένες «πράσινες» δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι τα έσοδα του τελικού αποδέκτη από τις εν λόγω πράσινες δραστηριότητες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 90 % του κύκλου εργασιών του.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενοι τελικοί αποδέκτες που αποδεικνύουν ότι τουλάχιστον το 90 % των εσόδων τους κατά την πλέον πρόσφατη 12μηνη περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμες χρηματοοικονομικές πληροφορίες προέρχεται από μία ή περισσότερες δραστηριότητες που εμπίπτουν στα ακόλουθα:

- A. ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με το κριτήριο αριθ. 2.1 του παρόντος εγγράφου·
- B. ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με τα κριτήρια αριθ. 2.2 και/ή 2.4 του παρόντος εγγράφου·
- Γ. κινητικότητα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών σύμφωνα με το κριτήριο αριθ. 2.5 του παρόντος εγγράφου·
- Δ. πράσινες ΤΠΕ σύμφωνα με το κριτήριο αριθ. 2.6 του παρόντος εγγράφου·
- Ε. κυκλική οικονομία, πρόληψη αποβλήτων και ανακύκλωση σύμφωνα με τα επιμέρους κριτήρια αριθ. 4.1 έως 4.4 του παρόντος εγγράφου·
- ΣΤ. υδάτινοι πόροι και πρόληψη της ρύπανσης σύμφωνα με τα κριτήρια αριθ. 5.1 και/ή 5.2 του παρόντος εγγράφου·

- Z. λύσεις που βασίζονται στη φύση σύμφωνα με το κριτήριο αριθ. 6.1 του παρόντος εγγράφου·
- H. γεωργικές και δασοκομικές δραστηριότητες σύμφωνα με τα κριτήρια 7.1 και/ή 7.2 του παρόντος εγγράφου·
- Θ. επαγγελματικές/τεχνικές υπηρεσίες που διευκολύνουν οποιοδήποτε από τα ανωτέρω (A) — (H).

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες λογιστικές πληροφορίες 12μηνιας περιόδου· Ή
- ✓ επιβεβαίωση από εξωτερικό λογιστή του ποσοστού των εσόδων του τελικού αποδέκτη από «πράσινες» δραστηριότητες κατά την πλέον πρόσφατη 12μηνη περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμες χρηματοοικονομικές πληροφορίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

1.5| Βιώσιμο/Πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο και αντίκτυπος

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.5

Ο τελικός αποδέκτης έχει ενσωματώσει στο επιχειρηματικό μοντέλο του «πράσινες» πρακτικές με εξωτερικά επαληθεύσιμο θετικό αντίκτυπο για το κλίμα και το περιβάλλον.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενος τελικός αποδέκτης ο οποίος έχει ενσωματώσει στο επιχειρηματικό μοντέλο του «πράσινες» πρακτικές που επιδιώκουν τη μετάβαση στην «πράσινη/βιώσιμη» οικονομία, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, επενδύσεων, διαδικασιών και τεχνολογιών με μετρούμενο κλιματικό/περιβαλλοντικό αντίκτυπο, εντός του ακόλουθου χρονικού πλαισίου και των ακόλουθων ορίων:

1.5.1 κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών, ο τελικός αποδέκτης έχει μειώσει το αποτύπωμα άνθρακα ή το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της εταιρείας αποδεικνύοντας:

- i. μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ανά μονάδα παραγωγής ή ανά σύνολο εσόδων κατά τουλάχιστον 20 %·

Ή

- ii. μείωση της χρήσης ενέργειας (kWh) ανά μονάδα παραγωγής ή ανά σύνολο εσόδων κατά τουλάχιστον 20 %·

Ή

- iii. μείωση της χρήσης νερού ανά μονάδα παραγωγής ή ανά σύνολο εσόδων κατά τουλάχιστον 20 %·

Ή

- iv. μείωση των ατμοσφαιρικών εκπομπών (ΑΣ10/ΑΣ2,5/NOx) ανά μονάδα παραγωγής ή ανά σύνολο εσόδων κατά τουλάχιστον 20 %·

1.5.2 κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών, ο τελικός αποδέκτης υποκαθιστά πρωτογενείς πρώτες ύλες με δευτερογενή/ανακυκλωμένα υλικά ή ουσίες, κατάλοιπα παραγωγής ή υποπροϊόντα σε ποσοστό τουλάχιστον 20 %.

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

για το 1.5.1: τεχνική πιστοποίηση που διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης για τη μείωση σύμφωνα με καθένα από τα κατώτατα όρια επιλεξιμότητας για:

- i. τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου·
- ii. τη χρήση ενέργειας (kWh)·
- iii. τη χρήση νερού·
- iv. τις ατμοσφαιρικές εκπομπές·

ανά μονάδα παραγωγής ή ανά σύνολο εσόδων (μεταξύ άλλων, μέσω της περιβαλλοντικής δήλωσης του EMAS)· Ή

για το 1.5.2: τεχνική πιστοποίηση που διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης για την υποκατάσταση πρωτογενών υλικών σύμφωνα με το κατώτατο όριο που ορίζεται στα κριτήρια επιλεξιμότητας.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

1.6| Περιβαλλοντικά πιστοποιημένη επιχείρηση

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 1.6

Ο τελικός αποδέκτης έχει λάβει πιστοποιητικό με βάση περιβαλλοντικό πρότυπο από προκαθορισμένο κατάλογο που ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για την πράξη του τελικού αποδέκτη.

ΠΟΙΟΙ είναι επιλέξιμοι;

Στοχευόμενοι τελικοί αποδέκτες που διαθέτουν πιστοποίηση ISO 50001, ISO 50004 ή EMAS και η οποία είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για την πράξη του τελικού αποδέκτη.

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

- ✓ έγγραφο στο οποίο αναφέρεται το αντίστοιχο περιβαλλοντικό πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί και το οποίο είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για την πράξη του τελικού αποδέκτη. Ή
- ✓ ιστότοπος του φορέα πιστοποίησης όπου αναφέρεται το εν λόγω περιβαλλοντικό πιστοποιητικό στο όνομα του τελικού αποδέκτη.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Πριν από την υπογραφή του δανείου.

2| Επενδύσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής

2.1| Ανανεώσιμη ενέργεια

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.1

Επενδύσεις σε έργα ανανεώσιμης ενέργειας, παραγωγή και/ή μεταφορά ανανεώσιμης ενέργειας, λύσεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συστήματα ανανεώσιμης ενέργειας για θέρμανση και/ή ψύξη, κατασκευή προϊόντων, κατασκευαστικών στοιχείων και μηχανημάτων για ανανεώσιμη ενέργεια.

Τι είναι επιλέξιμο:

Επενδύσεις στην αγορά, την αποθήκευση, τη διανομή, τη μεταφορά, την εγκατάσταση εξοπλισμού, συστημάτων, διαδικασιών και/ή κατασκευαστικών στοιχείων ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επιλέξιμος τύπος ανανεώσιμης ενέργειας:

2.1.1 Ηλιακή ενέργεια

- Ενέργεια που παράγεται με τη χρήση ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών
- Ενέργεια που παράγεται με τη χρήση τεχνολογίας συγκεντρωτικών κατόπτρων (CSP)
- Ηλιοθερμικά συστήματα θέρμανσης και ψύξης

Παραδείγματα επιλέξιμων επενδύσεων:

- ✓ Ηλιακοί συλλέκτες και κατασκευαστικά στοιχεία.
- ✓ Συστήματα και κατασκευαστικά στοιχεία ηλιακής θερμικής ενέργειας (χώρου και νερού).
- ✓ Συστήματα και κατασκευαστικά στοιχεία για χρήση της ηλιακής θερμικής ενέργειας για ψύξη.
- ✓ Υβριδικά συστήματα που συνδέουν την ηλιακή ενέργεια με άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- ✓ Όλα τα βοηθητικά στοιχεία (εκτός από τις επενδύσεις για την παραγωγή τους), όπως: μετατροπείς εναλλασσόμενου/συνεχούς ρεύματος, μετασχηματιστές, αντιστροφείς, μετρητές ισχύος, συσσωρευτές, δαπάνες εγκατάστασης και δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο.

2.1.2 Ωκεάνια ενέργεια

Ενέργεια που παράγεται από συστήματα μετατροπής κυματικής ή παλιρροϊκής ενέργειας

Παραδείγματα επιλέξιμων επενδύσεων:

- ✓ Στρόβιλοι ή στοιχεία για μετατροπή κυματικής ή παλιρροϊκής ενέργειας.
- ✓ Υβριδικά συστήματα που συνδέουν την ωκεάνια ενέργεια με άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- ✓ Όλα τα βοηθητικά στοιχεία (εκτός από τις επενδύσεις για την παραγωγή τους), όπως μετατροπείς εναλλασσόμενου/συνεχούς ρεύματος, μετασχηματιστές, αντιστροφείς, μετρητές ισχύος,

	συσσωρευτές, δαπάνες εγκατάστασης και δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο.
2.1.3 Αιολική ενέργεια Ενέργεια που παράγεται μέσω ανεμογεννητριών ή συστημάτων μετατροπής αιολικής ενέργειας	Παραδείγματα επιλέξιμων επενδύσεων: ✓ Ανεμογεννήτριες και κατασκευαστικά στοιχεία. ✓ Υβριδικά συστήματα που συνδέουν την αιολική ενέργεια με άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. ✓ Όλα τα βοηθητικά στοιχεία (εκτός από τις επενδύσεις για την παραγωγή τους), όπως μετατροπείς εναλλασσόμενου/συνεχούς ρεύματος, μετασχηματιστές, αντιστροφείς, μετρητές ισχύος, συσσωρευτές, δαπάνες εγκατάστασης και δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο.
2.1.4 Γεωθερμική Ενέργεια ή θέρμανση που παράγεται από γεωθερμική πηγή	Παραδείγματα επιλέξιμων επενδύσεων: ✓ Γεωθερμικές αντλίες θερμότητας. ✓ Γεωθερμικές μονάδες που λειτουργούν με εκπομπές κύκλου ζωής χαμηλότερες από 100 CO₂e/kWh. ✓ Υβριδικά συστήματα που συνδέουν τη γεωθερμική ενέργεια με άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. ✓ Όλα τα βοηθητικά στοιχεία (εκτός από τις επενδύσεις για την παραγωγή τους), όπως μετατροπείς εναλλασσόμενου/συνεχούς ρεύματος, μετασχηματιστές, αντιστροφείς, μετρητές ισχύος, συσσωρευτές, δαπάνες εγκατάστασης και δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο.
2.1.8³ Βιοενέργεια Ενέργεια και/ή θέρμανση/ψύξη από βιοενέργεια	Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις i) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ii) συμπαραγωγής θερμότητας/ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, ή iii) παραγωγής θερμότητας/ψύξης από βιοενέργεια <50 MW, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια για τη συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ως εξής: 1. Η γεωργική βιομάζα που χρησιμοποιείται στη δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 έως 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Η δασική βιομάζα που χρησιμοποιείται στη δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας. 2. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιομάζας είναι τουλάχιστον 80 % σε σχέση με τη

³ Επισημαίνεται ότι η αρίθμηση που χρησιμοποιείται στο παρόν έγγραφο είναι σκοπίμως μη διαδοχική, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις προηγούμενες εκθέσεις και/ή τις τρέχουσες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

	μεθοδολογία υπολογισμού της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και το σχετικό συγκριτικό ορυκτό καύσιμο που καθορίζονται στο παράρτημα VI της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. 3. Τα σημεία 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαταστάσεις συμπαραγωγής ή παραγωγής θερμότητας με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των 2 MW, οι οποίες χρησιμοποιούν αέρια καύσιμα βιομάζας. 4. Όταν οι εγκαταστάσεις βασίζονται σε αναερόβια χώνευση οργανικού υλικού, η παραγωγή του χωνεύματος πληροί τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για σημαντική συμβολή του τμήματος 5.6 και τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για σημαντική συμβολή 1 και 2 του τμήματος 5.7 του παραρτήματος 1 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης της ΕΕ του κανονισμού για την ταξινόμια, κατά περίπτωση.
2.1.5 Ανανεώσιμη ενέργεια, εγκατάστασης, λύσεις μεταφοράς και διανομής	Επενδύσεις σε: ✓ μεταφορά, διανομή, άμεση σύνδεση, εξοπλισμό ή επέκταση υφιστάμενης άμεσης σύνδεσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· ✓ εξοπλισμό και υποδομές όπου κύριος στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής ή η εισαγωγή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή η δημιουργία υβριδικού συστήματος ανανεώσιμης ενέργειας· ✓ μικροδίκτυα, έξυπνα δίκτυα και κατασκευαστικά στοιχεία· ✓ εξοπλισμό για την αύξηση της δυνατότητας ελέγχου και παρατήρησης του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται τα εξής: ○ αισθητήρες και εργαλεία μέτρησης (συμπεριλαμβανομένων μετεωρολογικών αισθητήρων για την πρόβλεψη της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας)· ○ αισθητήρες για την ανίχνευση διαρροών βιομεθανίου και εξοπλισμός που απαιτείται για τη μείωσή τους· ○ επικοινωνία και έλεγχος (συμπεριλαμβανομένων προηγμένου λογισμικού και αιθουσών ελέγχου, αυτοματοποίησης υποσταθμών ή γραμμών τροφοδοσίας, και ικανοτήτων ελέγχου της τάσης για την προσαρμογή σε μια πιο

	αποκεντρωμένη τροφοδοσία με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)· - ο εξοπλισμός για τη μεταφορά πληροφοριών στους χρήστες για εξ αποστάσεως ενέργειες ως προς την κατανάλωση· - ο εξοπλισμός που καθιστά δυνατή την ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ των χρηστών· - ο γραμμές διασύνδεσης μεταξύ συστημάτων μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι ένα από τα συστήματα είναι επιλέξιμο.		
2.1.6 Λύσεις αποθήκευσης ανανεώσιμης ενέργειας	✓ Εξοπλισμός αποθήκευσης θερμικής ενέργειας ✓ Ικανότητα και εξοπλισμός αποθήκευσης βιομεθανίου και βιοαερίου ✓ Εξοπλισμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας/συσσωρευτές για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας		
2.1.7 Παραγωγή προϊόντων ανανεώσιμης ενέργειας: βασικά κατασκευαστικά στοιχεία και μηχανήματα	Κάθε επένδυση που σχετίζεται με την παραγωγή, την εγκατάσταση/συναρμολόγηση, την αυξημένη παραγωγική ικανότητα ανανεώσιμης ενέργειας (μόνο για τους τύπους ανανεώσιμης ενέργειας που αναλύθηκαν ειδικά στα σημεία 2.1.1-2.1.4 και 2.1.8) βασικών κατασκευαστικών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της ηλιακής ενέργειας) και μηχανημάτων. Επένδυση η οποία σχετίζεται με την παραγωγή βοηθητικών στοιχείων για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν είναι επιλέξιμη. Σημείωση: το κριτήριο αυτό δεν ισχύει για τους τελικούς αποδέκτες που είναι φυσικά πρόσωπα και/ή στεγαστικές ενώσεις.		
ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη:			
Τύπος ενέργειας	Απαίτηση κατώτατου ορίου	Έλεγχος επιλεξιμότητας για τελικούς αποδέκτες που είναι ΜΜΕ και/ή μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης	Έλεγχος επιλεξιμότητας για τελικούς αποδέκτες που είναι φυσικά πρόσωπα και/ή στεγαστικές ενώσεις
2.1.1 ΗΛΙΑΚΗ	Δεν ισχύει ειδικό κριτήριο επιλεξιμότητας /κατώτατο όριο	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2.Περιγραφή της επένδυσης. ΚΑΙ

		2.Περιγραφή της επένδυσης ⁴ . ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.	3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
2.1.2 ΩΚΕΑΝΙΑ	Δεν ισχύει ειδικό κριτήριο επιλεξιμότητας /κατώτατο όριο	1. Περιγραφή της επένδυσης. ΚΑΙ 2. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.	1. Περιγραφή της επένδυσης. ΚΑΙ 2. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
2.1.3 ΑΙΟΛΙΚΗ	Δεν ισχύει ειδικό κριτήριο επιλεξιμότητας /κατώτατο όριο	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2. Περιγραφή της επένδυσης. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2.Περιγραφή της επένδυσης. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
2.1.4 ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ	Μονάδες που λειτουργούν με εκπομπές κύκλου ζωής χαμηλότερες από 100gCO ₂ e/kWh.	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2. Τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα, στην περίπτωση μονάδων παραγωγής. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2. Τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα, στην περίπτωση μονάδων παραγωγής. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
2.1.8 ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ	Σύμφωνα με τα κριτήρια	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2. Τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.	1. Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή 2. Τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα. ΚΑΙ 3. Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
✓ Σε περίπτωση βοηθητικών στοιχείων, έγγραφο που αποδεικνύει το κόστος			

⁴ Ο όρος «περιγραφή της επένδυσης» στο παρόν τμήμα 2.1 σημαίνει επεξήγηση του επενδυτικού μέτρου, η οποία περιλαμβάνει: την εγκατεστημένη πρόσθετη ικανότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από άλλες ασφαλείς και βιώσιμες πηγές μηδενικών και χαμηλών εκπομπών (MW).

ΚΑΙ ✓ Έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες
2.1.5 ΛΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής: ✓ Άλλη τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα ΚΑΙ ✓ Έλεγχο της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες
2.1.6 ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής: ✓ Τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf/Η ✓ Περιγραφή της επένδυσης ΚΑΙ ✓ Έλεγχο της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες
2.1.7 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: ΒΑΣΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ: Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής: ✓ Άλλη τεχνική τεκμηρίωση με βασικά τεχνικά δεδομένα ΚΑΙ ✓ Έλεγχο της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση; • Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη. • Η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση. • Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση. Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.2| Πιστοποιημένα πράσινα και ενεργειακά αποδοτικά κτίρια — εμπορικά

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.2

Επενδύσεις στην κατασκευή ή την ανακαίνιση εμπορικών⁵ κτιρίων, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη ελάχιστης απαιτούμενης ενεργειακής απόδοσης ή την επίτευξη κατώτατων ορίων.

Τι είναι επιλέξιμο:

2.2.1 Επενδύσεις για την ανακαίνιση εμπορικών κτιρίων/κτιριακών μονάδων:

(Α) Η ανακαίνιση κτιρίων είναι σύμφωνη με τις ισχύουσες απαιτήσεις για τις ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας όπως καθορίζονται στους ισχύοντες εθνικούς και περιφερειακούς οικοδομικούς κανονισμούς με τους οποίους εφαρμόζεται η οδηγία 2010/31/ΕΕ (ΟΕΑΚ). Η

(Β) Όταν η εξοικονόμηση στη ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας είναι τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τις επιδόσεις αναφοράς του κτιρίου πριν από την ανακαίνιση, όπου δεν λαμβάνονται υπόψη οι μειώσεις της καθαρής ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επιλέξιμες επενδύσεις στην κατηγορία αυτή είναι εκείνες που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και οι επικουρικές εργασίες (συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ασφάλειας).

2.2.2 Επενδύσεις για την ανακαίνιση εμπορικών κτιρίων από προκαθορισμένο κατάλογο τυποποιημένων μέτρων ανακαίνισης κτιρίων/επιλέξιμου εξοπλισμού, συγκεκριμένα:

(Α) Εγκατάσταση μεμονωμένων μέτρων:

- Μόνωση
- αντικαταστάσεις παραθύρων και θυρών
- εξοπλισμός θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC)· ο εξοπλισμός θέρμανσης που βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα δεν είναι επιλέξιμος
- αντικατάσταση λεβήτων ή θερμαστών, εκτός εάν βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα

που συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις οι οποίες καθορίζονται στους εφαρμοστέους εθνικούς κανονισμούς για τη μεταφορά της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΟΕΑΚ) και επίσης, στην περίπτωση των προϊόντων, συμμορφώνονται με κάθε εφαρμοστέο εκτελεστικό κανονισμό της Επιτροπής βάσει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τον οικολογικό σχεδιασμό⁶.

⁵ Για τους σκοπούς της εφαρμογής του προϊόντος εγγύησης βιωσιμότητας, ως εμπορικό κτίριο νοείται κάθε είδος κτιρίου εκτός από οικιστικά κτίρια.

⁶ Βλ. επισκόπηση των ρυθμιζόμενων ομάδων προϊόντων εδώ: https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/energy-efficient-products_el.

(B) Επιπλέον των ανωτέρω, τα ακόλουθα μεμονωμένα μέτρα θεωρούνται πάντοτε επιλέξιμα, εάν συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται για μεμονωμένα στοιχεία και συστήματα στα εφαρμοστέα εθνικά μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας 2010/31/ΕΕ (ΟΕΑΚ).

B.1 ΜΕΤΡΑ ΜΟΝΩΣΗΣ

- i. Μόνωση όπως εξωτερικοί τοίχοι, στέγες, πράσινες στέγες και πράσινοι τοίχοι, σοφίτες, υπόγεια, ισόγεια με χαμηλή θερμική αγωγιμότητα, εξωτερική επένδυση και συστήματα οροφής με τιμή U μικρότερη ή ίση με $0,3 \text{ W}/(\text{m}^2\text{K})$. Ενεργειακά αποδοτικά παράθυρα [τιμή U μικρότερη ή ίση με $1 \text{ W}/(\text{m}^2\text{K})$]. Σε αυτά περιλαμβάνονται μέτρα για τη διασφάλιση της αεροστεγανότητας, μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων της κόλλας των θερμικών γεφυρών κ.λπ.
- ii. Στην περίπτωση αντικατάστασης εξωτερικών θυρών με νέες ενεργειακά αποδοτικές θύρες, οι θύρες πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται για τις θύρες στους εφαρμοστέους εθνικούς κανονισμούς για τη μεταφορά της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΟΕΑΚ).

B.2 ΜΕΤΡΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ/ΨΥΞΗΣ

- i. Προϊόντα ή δέσμες προϊόντων θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC) και ζεστού νερού οικιακής χρήσης που υπόκεινται σε απαίτηση ενεργειακού σήματος της ΕΕ και κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης, ή σε υψηλότερες τάξεις, όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 ή της οδηγίας 2010/30/ΕΕ. Εξοπλισμός θέρμανσης που βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα δεν είναι επιλέξιμος.
- ii. Θερμοστάτες ελέγχου ζωνών, έξυπνα συστήματα θερμοστάτη (υλισμικό, συστήματα επικοινωνίας και εφαρμογές λογισμικού προγραμματισμού) και εξοπλισμός αισθητήρων, π.χ. αισθητήρες παρουσίας και ελέγχου του φυσικού φωτισμού.
- iii. Προϊόντα μέτρησης θερμότητας και θερμοστατικού ελέγχου για μεμονωμένες κατοικίες που συνδέονται με συστήματα τηλεθέρμανσης και μεμονωμένα διαμερίσματα συνδεδεμένα με συστήματα κεντρικής θέρμανσης που εξυπηρετούν ολόκληρο κτίριο.
- iv. Μικρές μονάδες ΣΗΘ (συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας) υψηλής απόδοσης που τροφοδοτούνται με ανανεώσιμη ενέργεια (συνδυασμένη δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας $< 50 \text{ kWel}$).

B.3 ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΤΙΡΙΑ

- i. Ενεργειακά αποδοτικά συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων για εμπορικά κτίρια, όπως ορίζονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 15232. Π.χ. συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων (BACS), συστήματα διαχείρισης κτιρίων (BMS)

και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης (EMS), π.χ. όλο το υλισμικό, μετρητές ή υπομετρητές, συστήματα επικοινωνίας και λογισμικό/προγραμματισμός που απαιτούνται για την εποπτεία των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και για την παρακολούθηση και τη βελτίωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων.

- ii. Στοιχεία πρόσοψης και στέγης με λειτουργία σκίασης ή ελέγχου του ηλιακού φωτός, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποστηρίζουν την ανάπτυξη βλάστησης, παθητικών συστημάτων (για παράδειγμα, διαίρεση σε θερμικές ζώνες, παθητικά ηλιακά οφέλη και ημερήσιος φωτισμός μέσω πρόσοψης με υαλοπίνακες και στρατηγικών φυσικού αερισμού) και κάθε άλλο μέτρο που μειώνει τη ζήτηση ενέργειας του κτιρίου και δεν καλύπτεται αλλού.

B.4 ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

- i. Φωτεινές πηγές που υπόκεινται στους κανόνες ενεργειακής επισήμανσης της ΕΕ⁷ και κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης ή σε υψηλότερες τάξεις και ο σχετικός εξοπλισμός (καλωδίωση, μετασχηματιστές, συστήματα ελέγχου κ.λπ.).

2.2.3 Επενδύσεις στην κατασκευή εμπορικών κτιρίων: Κτίρια κάτω των 5 000 m² μετά την ολοκλήρωσή τους, όπου η ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας που καθορίζει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου είναι τουλάχιστον κατά 10 % χαμηλότερη από το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί για κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ).

2.2.A Επιπλέον, είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα είδη επικουρικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με οποιοδήποτε από τα επιμέρους κριτήρια επιλεξιμότητας του κριτηρίου επιλεξιμότητας αριθ. 2.2:

- Υπηρεσίες εγκατάστασης και συναφείς δαπάνες
- Τεχνικές διαβουλεύσεις [αρχιτέκτονες, ενεργειακοί σύμβουλοι, ενεργειακή προσομοίωση, διαχείριση έργων, παραγωγή πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (EPC), ειδική κατάρτιση κ.λπ.]
- Για τις ΜΜΕ, ενεργειακοί έλεγχοι από διαπιστευμένα πρόσωπα· για τις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενεργειακοί έλεγχοι από διαπιστευμένα πρόσωπα, εξαιρουμένων των υποχρεωτικών ενεργειακών ελέγχων που διενεργούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με την οδηγία 2012/27/ΕΕ⁸
- Αξιολογήσεις επιδόσεων κτιρίων
- Υπηρεσίες διαχείρισης ενέργειας
- Συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης

⁷ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2015 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των φωτεινών πηγών <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1575537561243&uri=CELEX:32019R2015>.

⁸ Πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 2012/27/ΕΕ εξαιρεί τις ΜΜΕ από το πεδίο εφαρμογής της.

- Επενδύσεις εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ) σε εξοπλισμό για την υλοποίηση των συμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

(Α) Στην περίπτωση των σημείων 2.2.1 και 2.2.3, εκ των προτέρων άλλη τεχνική τεκμηρίωση, όπως:

- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή
- ✓ πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης· Ή
- ✓ ενεργειακός έλεγχος· Ή
- ✓ τεχνική αξιολόγηση/γνωμοδότηση

Τεχνική αξιολόγηση/γνωμοδότηση που σε κάθε περίπτωση, διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

(Β) Στην περίπτωση του σημείου 2.2.2:

- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή
- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων (π.χ. τιμή U), κατά περίπτωση, του σχετικού μεμονωμένου μέτρου· Ή
- ✓ περιγραφή της επένδυσης·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

(Γ) Στην περίπτωση επικουρικών δραστηριοτήτων (2.2.Α):

- ✓ έγγραφο/-α που αποδεικνύει/-ουν τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.3| Πράσινα και ενεργειακά αποδοτικά κτίρια — οικιστικά

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.3

Επενδύσεις για την ανακαίνιση οικιστικών κτιρίων, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη ελάχιστης απαιτούμενης ενεργειακής απόδοσης ή την επίτευξη κατώτατων ορίων.

Τι είναι επιλέξιμο:

2.3.1 Επενδύσεις σε μέτρα ανακαίνισης οικιστικών κτιρίων/κτιριακών μονάδων:

(Α) Η ανακαίνιση κτιρίων συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις για ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας, όπως καθορίζονται στους εφαρμοστέους εθνικούς και περιφερειακούς οικοδομικούς κανονισμούς για την εφαρμογή της οδηγίας 2010/31/ΕΕ (ΟΕΑΚ). Η

(Β) Όταν η εξοικονόμηση στη ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας είναι τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τις επιδόσεις αναφοράς πριν από την ανακαίνιση, όπου δεν λαμβάνονται υπόψη οι μειώσεις της καθαρής ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επιλέξιμες επενδύσεις στην κατηγορία αυτή είναι εκείνες που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και οι επικουρικές εργασίες (συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ασφάλειας).

2.3.2 Επενδύσεις στην ανακαίνιση οικιστικών κτιρίων από προκαθορισμένο κατάλογο τυποποιημένων μέτρων ανακαίνισης κτιρίων/επιλέξιμου εξοπλισμού: όπως περιγράφεται στα κριτήρια επιλεξιμότητας αριθ. 2.2.2 εκτός από το 2.2.2.B.3. σημείο i) το οποίο δεν εφαρμόζεται

2.3.A Επιπλέον, είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα είδη επικουρικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με οποιοδήποτε από τα επιμέρους κριτήρια επιλεξιμότητας του κριτηρίου επιλεξιμότητας αριθ. 2.3:

- Υπηρεσίες εγκατάστασης και συναφείς δαπάνες
- Τεχνικές διαβουλεύσεις [αρχιτέκτονες, ενεργειακοί σύμβουλοι, ενεργειακή προσομοίωση, διαχείριση έργων, παραγωγή πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (EPC), ειδική κατάρτιση κ.λπ.]
- Αξιολογήσεις επιδόσεων κτιρίων
- Υπηρεσίες διαχείρισης ενέργειας
- Συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

Για πράξεις του τελικού αποδέκτη βάσει του 2.3.1, εκ των προτέρων άλλη τεχνική τεκμηρίωση, όπως:

- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή
- ✓ πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης· Ή
- ✓ ενεργειακός έλεγχος· Ή
- ✓ τεχνική πιστοποίηση

Σε κάθε περίπτωση, διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Για πράξεις του τελικού αποδέκτη βάσει του 2.3.2:

- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή
- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων (π.χ. τιμή U), κατά περίπτωση, του σχετικού μεμονωμένου μέτρου· Ή
- ✓ περιγραφή της επένδυσης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Στην περίπτωση επικουρικών δραστηριοτήτων (2.3.A),

- ✓ έγγραφο που αποδεικνύει τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.4| Ενεργειακή απόδοση της βιομηχανίας

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.4

2.4.1. Επενδύσεις σε τυποποιημένα μέτρα ενεργειακής απόδοσης από προκαθορισμένο κατάλογο

2.4.2 Επενδύσεις σε τεχνολογία, εξοπλισμό ή μηχανήματα που μειώνουν σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας / τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (συμπεριλαμβανομένων των αντικαταστάσεων).

Τι είναι επιλέξιμο:

2.4.1 Επενδύσεις σε τυποποιημένα μέτρα ενεργειακής απόδοσης από προκαθορισμένο κατάλογο

(Α) Επένδυση στην αγορά/εγκατάσταση οποιουδήποτε από τα στοιχεία του καταλόγου προκαθορισμένων τυποποιημένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης/επιλέξιμου εξοπλισμού, όπως περιγράφεται στο κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.2.2

(Β) Επενδύσεις που σχετίζονται με την παραγωγή των ακόλουθων προϊόντων:

- Οικιακές συσκευές (π.χ. πλυντήρια ρούχων, πλυντήρια πιάτων) και συσκευές θέρμανσης χώρου και νερού που κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης, ή σε υψηλότερες τάξεις, όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 ή της οδηγίας 2010/30/ΕΕ.
- Ενεργειακά αποδοτικά παράθυρα [τιμή U μικρότερη ή ίση με $1,0 \text{ W/(m}^2\text{K)}$].
- Πόρτες με τιμή U μικρότερη ή ίση με $1,2 \text{ W/m}^2\text{K}$.
- Εξωτερικά συστήματα τοίχων [με τιμή U μικρότερη ή ίση με $0,5 \text{ W/(m}^2\text{K)}$].
- Μονωτικά προϊόντα με τιμή λ μικρότερη ή ίση με $0,06 \text{ W/mK}$.
- Φωτεινές πηγές που κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369 και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.
- Συστήματα θέρμανσης χώρου και ζεστού νερού οικιακής χρήσης που κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369 και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.
- Συστήματα ψύξης και αερισμού που κατατάσσονται στις δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369 και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.
- Αισθητήρες παρουσίας και ελέγχου του φυσικού φωτισμού για συστήματα φωτισμού.

- Αντλίες θερμότητας που συμμορφώνονται με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου [α) ψυκτικό μέσο· κατώτατο όριο: το GWP δεν υπερβαίνει το 675· β) πληρούνται οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται στους εκτελεστικούς κανονισμούς της οδηγίας 2009/125/EK].
- Ενεργειακά αποδοτικά συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων για οικιστικά κτίρια και μη.
- Προϊόντα μέτρησης θερμότητας και θερμοστατικές ρυθμίσεις για μεμονωμένες κατοικίες συνδεδεμένες με συστήματα τηλεθέρμανσης, για μεμονωμένα διαμερίσματα συνδεδεμένα με συστήματα κεντρικής θέρμανσης τα οποία εξυπηρετούν ολόκληρο κτίριο, και για συστήματα κεντρικής θέρμανσης.
- Εναλλάκτες και υποσταθμοί τηλεθέρμανσης που είναι συμβατοί με τη δραστηριότητα διανομής τηλεθέρμανσης/τηλεψύξης, εκτός από εκείνους που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο.
- Προϊόντα για έξυπνη παρακολούθηση και ρύθμιση του συστήματος θέρμανσης, και εξοπλισμός αισθητήρων.

(Γ) Επιπλέον, είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα είδη επικουρικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.4.1:

- Υπηρεσίες εγκατάστασης και συναφείς δαπάνες
- Τεχνικές διαβουλεύσεις [αρχιτέκτονες, ενεργειακοί σύμβουλοι, ενεργειακή προσομοίωση, διαχείριση έργων, παραγωγή πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (EPC), ειδική κατάρτιση κ.λπ.]
- Για τις ΜΜΕ, ενεργειακοί έλεγχοι από διαπιστευμένα πρόσωπα· για τις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενεργειακοί έλεγχοι από διαπιστευμένα πρόσωπα, εξαιρουμένων των υποχρεωτικών ενεργειακών ελέγχων που διενεργούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με την οδηγία 2012/27/ΕΕ⁹
- Αξιολογήσεις επιδόσεων κτιρίων
- Υπηρεσίες διαχείρισης ενέργειας
- Συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης
- Επενδύσεις εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ) σε εξοπλισμό για την υλοποίηση των συμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας.

2.4.2. Επενδύσεις σε τεχνολογίες, εξοπλισμό, συσκευές, συστήματα ή διαδικασίες που τροποποιούν τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και μειώνουν σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας / τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων για την αντικατάσταση υφιστάμενης τεχνολογίας, εξοπλισμού, μηχανημάτων που αποφέρουν μείωση της χρήσης ενέργειας (kWh) ή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Για τους σκοπούς των κριτηρίων της εγγύησης βιωσιμότητας, ως σημαντική μείωση νοείται μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της κατανάλωσης ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.

⁹ Πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 2012/27/ΕΕ εξαιρεί τις ΜΜΕ από το πεδίο εφαρμογής της.

(Α) Στην περίπτωση βιομηχανικής ενεργειακής απόδοσης, — μείωση της χρήσης ενέργειας (kWh) κατά τουλάχιστον 30 % ή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30 %.

Οι επενδύσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν την εγκατάσταση, την αναβάθμιση ή τον εκσυγχρονισμό:

- ο ηλεκτρικού εξοπλισμού
- ο συμπυκνωτών απαερίων, ιδίως σε μονάδες παραγωγής βιοενέργειας
- ο ηλεκτρικών κινητήρων με VSD (συστήματα μετάδοσης μεταβλητής ταχύτητας)
- ο VSD
- ο μηχανημάτων, συμπιεστών, γερανών
- ο εγκαταστάσεων αποθήκευσης για μονάδες παραγωγής βιοενέργειας με σκοπό την πρόληψη της απώλειας της θερμικής αξίας της βιομάζας
- ο εξοπλισμού επεξεργασίας
- ο γραμμών παραγωγής.

Στην περίπτωση επενδύσεων που θα οδηγήσουν σε αύξηση της παραγωγής (π.χ. αναβάθμιση της γραμμής παραγωγής), η μείωση της χρήσης ενέργειας (kWh) κατά τουλάχιστον 30 % ή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 30 % μπορεί να υπολογιστεί ανά μονάδα παραγωγής.

(Β) Παραδείγματα επενδύσεων στην περίπτωση τελικών αποδεκτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας:

- ο Αντικατάσταση αυτοκινούμενων ή ρυμουλκούμενων γεωργικών (αγροτικών/δασικών) μηχανημάτων (βαρέων και ελαφρών), εάν μπορεί να αποδειχθεί σημαντική μείωση (τουλάχιστον κατά 10 %) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Έως το 2025, δεν ισχύουν περιορισμοί όσον αφορά το είδος καυσίμου. Σημείωση: Ο εξοπλισμός / το μηχάνημα είναι επιλέξιμο μόνο εάν αγοράζεται νέος εξοπλισμός / νέο μηχάνημα της βέλτιστης κατηγορίας. [Για τους σκοπούς του παρόντος κριτηρίου, εξοπλισμός/μηχάνημα της βέλτιστης κατηγορίας είναι εξοπλισμός/μηχάνημα που πληροί το πρότυπο εκπομπών σταδίου V (EE) / Τελική βαθμίδα 4 (ΗΠΑ) ή μελλοντικά εφαρμοστέα πρότυπα που υπόκεινται σε κανονιστική τροποποίηση].
- ο Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων/συστημάτων που συνεπάγεται εξοικονόμηση ενέργειας (τουλάχιστον 30 %), συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού που συνδέεται με τις επενδύσεις αυτές.
- ο Επενδύσεις σε αναβαθμίσεις ή εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού επεξεργασίας που επιτυγχάνουν μείωση κατά 30 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της κατανάλωσης ενέργειας.

Σημείωση: Τα νέα αρδευτικά συστήματα και/ή επέκταση υφιστάμενων αρδευτικών συστημάτων είναι επιλέξιμα μόνο εάν ο τελικός αποδέκτης μπορεί να αποδείξει μέσω σχετικής τεκμηρίωσης τη συμμόρφωση με εθνικούς κανόνες / προηγούμενες άδειες όσον

αφορά την άντληση γλυκών επιφανειακών υδάτων και υπόγειων υδάτων και την καλή κατάσταση των υδατικών συστημάτων.

2.4.A Δραστηριότητες ΕΑΚ που στηρίζουν την ενεργειακή απόδοση

Σε κάθε περίπτωση, οι δραστηριότητες θα πρέπει να αποσκοπούν στην προώθηση σημαντικά χαμηλότερων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σύγκριση με τις τρέχουσες πρακτικές, με εξαίρεση την περίπτωση στην οποία η τρέχουσα πρακτική είναι ήδη χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στην ανάπτυξη τεχνολογιών, υπηρεσιών ή λύσεων εξίσου χαμηλών ή χαμηλότερων εκπομπών με νέα πλεονεκτήματα, όπως χαμηλότερο κόστος ή βελτιωμένη δυνατότητα χρήσης.

Δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη δραστηριότητες που παρέχουν άμεση στήριξη στην εξερεύνηση, την εξόρυξη, την επεξεργασία ή τη μεταφορά ορυκτών καυσίμων ή στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα (με εξαίρεση τις τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα).

Για τις εγκαταστάσεις επίδειξης, η οντότητα που διενεργεί την ΕΑΚ πρέπει να διενεργεί εκτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής, η οποία υπολογίζεται με χρήση της σύστασης 2013/179/ΕΕ της Επιτροπής ή, εναλλακτικά, με χρήση του προτύπου ISO 14067: 2018 ή ISO 14064-1: 2018.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Ισχύει για:	Τύπος επαλήθευσης
2.4.1	✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων (π.χ. τιμή U), κατά περίπτωση, του σχετικού μεμονωμένου μέτρου· Ή ✓ σε περίπτωση επικουρικών δραστηριοτήτων, έγγραφο που αποδεικνύει τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν· Ή ✓ περιγραφή της επένδυσης· ΚΑΙ ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες. ✓
2.4.2	✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf· Ή ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων, κατά περίπτωση· Ή ➤ τεχνική πιστοποίηση που διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης· Ή ➤ εσωτερικά σχέδια ενεργειακής απόδοσης πιστοποιημένα από εσωτερικά Ή εξωτερικά διαπιστευμένο τεχνικό εμπειρογνώμονα ή πιστοποιημένα στο πλαίσιο συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης (π.χ. ISO 50001)· Ή

	➤ εκ των προτέρων μείωση της ενέργειας (ή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή των καυσίμων) που πιστοποιείται από κατασκευαστές, προμηθευτές ή εγκαταστάτες· Ή ➤ περιγραφή της επένδυσης. KAI ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες. ✓
2.4.A	✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση που περιγράφει τον στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου / χαμηλότερου κόστους / βελτιωμένης δυνατότητας χρήσης· Ή ✓ περιγραφή της επένδυσης· KAI ✓ έλεγχος της χρήσης των κονδυλίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.5| Κινητικότητα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.5

Επενδύσεις σε στοιχεία μεταφορών χαμηλών και/ή μηδενικών εκπομπών, στην ανανέωση και μετασκευή στοιχείων και υποδομών μεταφορών για οχήματα και σκάφη μηδενικών εκπομπών και καθαρής ενέργειας.

ΤΙ είναι επιλέξιμο:

Για τελικούς αποδέκτες, οι οποίοι είναι φυσικά πρόσωπα

2.5.1 Οχήματα

Πλήρως ηλεκτρικά επιβατικά οχήματα και οχήματα κυψέλης καυσίμου υδρογόνου, κατηγορίες οχημάτων: M1, M2, M3.

M1: οχήματα χρησιμοποιούμενα για τη μεταφορά προσώπων, που περιλαμβάνουν, εκτός από το κάθισμα του οδηγού, έως οκτώ θέσεις καθημένων.

Στην περίπτωση οχημάτων της κατηγορίας M1, το κόστος του οχήματος —χωρίς ΦΠΑ— πρέπει να ανέρχεται σε 60 000 EUR.

M2: οχήματα χρησιμοποιούμενα για τη μεταφορά προσώπων, που περιλαμβάνουν, εκτός από το κάθισμα του οδηγού, έως οκτώ θέσεις καθημένων και έχουν μέγιστη μάζα έως 5 τόνους.

M3: οχήματα χρησιμοποιούμενα για τη μεταφορά προσώπων, που περιλαμβάνουν, εκτός από το κάθισμα του οδηγού, έως οκτώ θέσεις καθημένων και έχουν μέγιστη μάζα άνω των 5 τόνων.

2.5.2 Μηχανικές κατασκευές ατομικής κινητικότητας

Μηχανικές κατασκευές ατομικής κινητικότητας όπου η κίνηση προκύπτει από τη σωματική δραστηριότητα του χρήστη (π.χ. ποδήλατα), από κινητήρα μηδενικών εκπομπών (π.χ. ηλεκτρικά πατίνια) ή από συνδυασμό κινητήρα μηδενικών εκπομπών και σωματικής δραστηριότητας (π.χ. ηλεκτρικά ποδήλατα). επιλέξιμες είναι μόνο οι συσκευές που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στις ίδιες δημόσιες υποδομές με αυτές που προορίζονται για τα ποδήλατα ή τους πεζούς.

Για στοχευόμενους τελικούς αποδέκτες, οι οποίοι είναι ΜΜΕ και/ή μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης

2.5.1 Οχήματα

Επιβατικά οχήματα (κατηγορία M), ελαφρά επαγγελματικά οχήματα (N1, όπως ημιφορτηγά)

α) Για οχήματα M1 και N1:

α.1) Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, οχήματα με μέγιστη ένταση εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής 50 g CO₂/km (WLTP) ή οχήματα μηδενικών εκπομπών καυσαερίων (π.χ. ηλεκτρικά οχήματα, οχήματα υδρογόνου).

α.2) Από την 1η Ιανουαρίου 2026, μόνο οχήματα μηδενικών εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής (π.χ. ηλεκτρικά οχήματα, οχήματα υδρογόνου).

Στην περίπτωση οχημάτων της κατηγορίας M1, το κόστος του οχήματος —χωρίς ΦΠΑ— πρέπει να ανέρχεται σε 60 000 EUR.

β) Άλλες κατηγορίες: οχήματα μηδενικών εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής (π.χ. ηλεκτρικά οχήματα, οχήματα υδρογόνου).

2.5.2 Μοτοσικλέτες (L)

Για οχήματα κατηγορίας L:

Οχήματα μηδενικών εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής (συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων υδρογόνου και κυψελών καυσίμου, καθώς και των ηλεκτρικών οχημάτων).

2.5.3 Βαρέα επαγγελματικά οχήματα (N2 και N3)

Για οχήματα των κατηγοριών N2 και N3:

1. Βαρέα επαγγελματικά οχήματα: οχήματα N2, όπως ορίζονται στον [κανονισμό (ΕΕ) 2019/1242 για τις εκπομπές CO₂ των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων], μέγιστο βάρος φόρτωσης < 7,5 τόνους:

- i. βαρέα επαγγελματικά οχήματα μηδενικών άμεσων εκπομπών που εκπέμπουν λιγότερο από 1 g CO₂/kWh ή λιγότερο από 1 g CO₂/km.

2. Βαρέα επαγγελματικά οχήματα: οχήματα N2 και N3, όπως ορίζονται στον [κανονισμό (ΕΕ) 2019/1242 για τις εκπομπές CO₂ των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων], μέγιστο βάρος φόρτωσης > 7,5 τόνους:

- i. βαρέα επαγγελματικά οχήματα μηδενικών άμεσων εκπομπών που εκπέμπουν στην περίπτωση οχημάτων N2, λιγότερο από 1 g CO₂/kWh ή 1 g CO₂/km στην περίπτωση οχημάτων N3, λιγότερο από 1 g CO₂/kWh.
- ii. βαρέα επαγγελματικά οχήματα χαμηλών εκπομπών με ειδικές άμεσες εκπομπές CO₂ λιγότερες από το 50 % των εκπομπών αναφοράς CO₂ όλων των οχημάτων της ίδιας επιμέρους ομάδας, σύμφωνα με τον κατωτέρω πίνακα (Στήλη: 50 % της τιμής αναφοράς CO₂ [g/tkm]).

Πίνακας για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα (φορτηγά)

Περιγραφή ομάδας	Ομάδα οχημάτων	Επιμέρους ομάδα οχημάτων	50 % της τιμής αναφοράς CO ₂ [g/tkm]
Συμπαγή φορτηγά* με διάταξη αξόνων 4x2 και μέγιστη τεχνικά αποδεκτή μάζα έμφορτου οχήματος > 16 τόνους	4	4-UD	153,61
		4-RD	98,58
		4-LH	52,98

Ελκυστήρες** με διάταξη αξόνων 4x2 και μέγιστη τεχνικά αποδεκτή μάζα έμφορτου οχήματος > 16 τόνους	5	5-RD	42,00
		5-LH	28,30
Συμπαγή φορτηγά* με διάταξη αξόνων 6x2	9	9-RD	55,49
		9-LH	32,58
Ελκυστήρες** με διάταξη αξόνων 6x2	10	10-RD	41,63
		10-LH	29,13

* «συμπαγές φορτηγό»: φορτηγό που δεν είναι σχεδιασμένο ή κατασκευασμένο για την έλξη ημιρυμουλκωμένου

** «ελκυστήρας»: ελκυστήρας σε αρθρωτό φορτηγό που είναι σχεδιασμένος ή κατασκευασμένος αποκλειστικά ή κυρίως για την έλξη ημιρυμουλκωμένου

2.5.4 Πλωτές μεταφορές

1 Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών:

- μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·
- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, υβριδικά πλοία και πλοία διπλού καυσίμου που χρησιμοποιούν για την κανονική λειτουργία τους, σε ποσοστό τουλάχιστον 50 %, την ενέργειά τους από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη.

2 Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων:

- μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·
- άλλα σκάφη εσωτερικών πλωτών μεταφορών είναι επιλέξιμα εάν οι άμεσες εκπομπές είναι λιγότερες από 28,30 gCO₂/tkm.

3 Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων:

- μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·
- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, υβριδικά και ντιζεληλεκτροκίνητα πλοία που χρησιμοποιούν για την κανονική λειτουργία τους στη θάλασσα και στους λιμένες, σε ποσοστό τουλάχιστον 25 %, την ενέργειά τους από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη·
- όταν δεν είναι εφικτή, από τεχνολογική και οικονομική άποψη, η εκπλήρωση του κριτηρίου των μηδενικών άμεσων εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, και μόνον εφόσον μπορεί να αποδειχθεί ότι τα πλοία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή ακτοπλοϊκών υπηρεσιών και υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων, σχεδιασμένων με σκοπό να καταστήσουν δυνατή τη στροφή των εμπορευματικών μεταφορών που πραγματοποιούνται επί του παρόντος οδικώς στις θαλάσσιες μεταφορές, τα πλοία έχουν άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) λιγότερες από 28,30 gCO₂/tkm· ή
- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, εάν τα πλοία έχουν επιτύχει τιμή δείκτη σχεδιασμού ενεργειακής απόδοσης (EEDI) κατά 10 % χαμηλότερη από τις απαιτήσεις για τον EEDI που ίσχυαν την 1η Απριλίου 2022, εάν τα πλοία μπορούν να λειτουργούν με καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή με καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές που πληρούν τα κριτήρια για το πράσινο υδρογόνο και τα βιοκαύσιμα/βιοαέρια, όπως ορίζονται στην ταξινόμια της ΕΕ (Καύσιμα που

πληρούν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που καθορίζονται στα τμήματα 3.10 και 4.13 του παραρτήματος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για το κλίμα. — όπου το 3.10 αναφέρεται στην παραγωγή υδρογόνου και το 4.13 στην παραγωγή βιοαερίου και βιοκαυσίμων για χρήση στις μεταφορές, καθώς και βιορευστών)·

4 Θαλάσσιες και ακτοπολικές μεταφορές επιβατών:

- i. μηδενικές άμεσες εκπομπές CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής)·
- ii. όταν δεν είναι εφικτή, από τεχνολογική και οικονομική άποψη, η εκπλήρωση του κριτηρίου των μηδενικών άμεσων εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, τα υβριδικά πλοία και τα πλοία διπλού καυσίμου που χρησιμοποιούν για την κανονική λειτουργία τους στη θάλασσα και στους λιμένες, σε ποσοστό τουλάχιστον 25 %, την ενέργειά τους από καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών CO₂ (από τον αγωγό εξαγωγής) ή ισχύ από ρευματοδότη·
- iii. όταν δεν είναι εφικτή, από τεχνολογική και οικονομική άποψη, η εκπλήρωση του κριτηρίου των μηδενικών άμεσων εκπομπών από τον αγωγό εξαγωγής, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, εάν τα πλοία έχουν επιτύχει τιμή EEDI κατά 10 % χαμηλότερη από τις απαιτήσεις για τον EEDI που ίσχυαν την 1η Απριλίου 2022, εάν τα πλοία μπορούν να λειτουργούν με καύσιμα μηδενικών άμεσων εκπομπών (από τον αγωγό εξαγωγής) ή με καύσιμα από ανανεώσιμες πηγές που πληρούν τα κριτήρια για το πράσινο υδρογόνο και τα βιοκαύσιμα/βιοαέριο, όπως ορίζονται στην ταξινόμια της ΕΕ. (Καύσιμα που πληρούν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που καθορίζονται στα τμήματα 3.10 και 4.13 του παραρτήματος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για το κλίμα. — όπου το 3.10 αναφέρεται στην παραγωγή υδρογόνου και το 4.13 στην παραγωγή βιοαερίου και βιοκαυσίμων για χρήση στις μεταφορές, καθώς και βιορευστών)·

5 Μετασκευή πλοίων εσωτερικών πλωτών μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων:

- i. έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η δραστηριότητα μετασκευής μειώνει την κατανάλωση καυσίμου του πλοίου κατά τουλάχιστον 10 %, εκφραζόμενη σε λίτρα καυσίμου ανά τονοχιλιόμετρο, όπως αποδεικνύεται από συγκριτικό υπολογισμό για τις αντιπροσωπευτικές περιοχές ναυσιπλοΐας (συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσωπευτικών προφίλ φορτίου) στις οποίες πρόκειται να χρησιμοποιείται το πλοίο ή μέσω των αποτελεσμάτων δοκιμών ή προσομοιώσεων μοντέλου.

6 Μετασκευή πλοίων θαλάσσιων και ακτοπολικών μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων:

- i. έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η δραστηριότητα μετασκευής μειώνει την κατανάλωση καυσίμου του πλοίου κατά τουλάχιστον 10 %, εκφρασμένη σε γραμμάρια καυσίμου ανά τόνους νεκρού βάρους ανά ναυτικό μίλι, όπως αποδεικνύεται από υπολογιστική ρευστοδυναμική (CFD), δοκιμές δεξαμενής ή παρόμοιους μηχανολογικούς υπολογισμούς.

Σε κάθε περίπτωση, τα πλοία δεν κατασκευάζονται, δεν μετασκευάζονται και δεν αποκτώνται με τη ρητή πρόθεση να μεταφέρουν ή να αποθηκεύουν κατά κύριο λόγο ορυκτά καύσιμα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

2.5.5 Σιδηροδρομικές μεταφορές

1. Σιδηροδρομική υποδομή και συναφή υποσυστήματα (υποσυστήματα υποδομής, ενέργειας, εποχούμενου ελέγχου-χειρισμού και σηματοδότησης, και παρατρόχιου ελέγχου-χειρισμού και σηματοδότησης).

2. Τερματικοί σταθμοί εμπορευμάτων και επιβατών για τη σύνδεση των σιδηροδρόμων με άλλους τρόπους μεταφοράς.

3. Τροχαίο υλικό μηδενικών εκπομπών (ηλεκτρικό, υδρογόνου) για σιδηροδρομικές μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων διπλού συστήματος (υβριδικής πρόωσης) και εμπορευματικών φορταμαξών και επιβαταμαξών που δεν έχουν δική τους έλξη.

Σε κάθε περίπτωση, δεν παρέχεται στήριξη σε υποδομή και τροχαίο υλικό με τη ρητή πρόθεση να χρησιμοποιηθούν για μεταφορά ή αποθήκευση κυρίως ορυκτών καυσίμων καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

2.5.6 Αεροπορικές μεταφορές

1. Επίγεια εξυπηρέτηση και διακίνηση φορτίου, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- i. οχημάτων και εξοπλισμού επίγεια εξυπηρέτησης μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (π.χ. ηλεκτρικά οχήματα, υδρογόνο), π.χ. αυτοκίνητα, λεωφορεία, ρυμουλκά οπισθέλκυσης, ταινιόδρομοι φόρτωσης, ελκυστήρες αποσκευών, οχήματα αποπάγωσης, εκχιονιστήρες, κλίμακες επιβατών, παλετοφόρα οχήματα αεροδρομίων, ανυψωτικά μηχανήματα main και lower deck, ηλεκτρικοί ελκυστήρες, μονάδες ισχύος εδάφους, τροχήλατες πλατφόρμες για τη μεταφορά ψυχρών εμπορευματοκιβωτίων και άλλα·
- ii. παροχής σταθερής ηλεκτρικής ισχύος και προκλιματισμένου αέρα από το έδαφος σε σταθμευμένα αεροσκάφη.

2. Μικρά αεροσκάφη μηδενικών εκπομπών (π.χ. ηλεκτρικά, υδρογονοκίνητα αεροπλάνα, ελικόπτερα, δρόνοι για σκοπούς μεταφοράς· κάτω των 20 θέσεων — επανδρωμένα και μη επανδρωμένα).

Στον τομέα των βιώσιμων αεροπορικών καυσίμων: παραγωγή βιοκαυσίμων¹⁰ και υδρογόνου (συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών καυσίμων με βάση το υδρογόνο)¹¹, συμπεριλαμβανομένων του εξοπλισμού, των υποδομών και των υπηρεσιών για την παραγωγή των εν λόγω βιοκαυσίμων και του υδρογόνου¹², καθώς και κατασκευή εξοπλισμού για τη χρήση υδρογόνου¹³.

2.5.7. Μηχανικές κατασκευές ατομικής κινητικότητας

Μηχανικές κατασκευές ατομικής κινητικότητας όπου η κίνηση προκύπτει από τη σωματική δραστηριότητα του χρήστη (π.χ. ποδήλατα), από κινητήρα μηδενικών εκπομπών (π.χ. ηλεκτρικά πατίνια) ή από συνδυασμό κινητήρα μηδενικών εκπομπών και σωματικής δραστηριότητας (π.χ. ηλεκτρικά ποδήλατα). επιλέξιμες είναι μόνο οι συσκευές που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στις ίδιες δημόσιες υποδομές με αυτές που προορίζονται για τα ποδήλατα ή τους πεζούς.

2.5.8 Υποδομές και βασικά κατασκευαστικά στοιχεία ηλεκτρικών οχημάτων

Υποδομές που προορίζονται ειδικά για τη λειτουργία οχημάτων, αεροσκαφών, σκαφών ή μηχανικών κατασκευών ατομικής κινητικότητας με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής: σημεία ηλεκτρικής φόρτισης, αναβαθμίσεις της σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμοί ανεφοδιασμού με υδρογόνο ή ηλεκτρικά οδικά συστήματα.

Οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις προορίζονται για τη μεταφόρτωση εμπορευμάτων μεταξύ διαφορετικών τρόπων μεταφοράς: υποδομές τερματικών σταθμών και υπερκατασκευές για φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφόρτωση εμπορευμάτων.

Επενδύσεις στον σχεδιασμό, την κατασκευή, τη διανομή και τη συντήρηση βασικών κατασκευαστικών στοιχείων ηλεκτρικών οχημάτων, όπως συσσωρευτές και ηλεκτρικοί κινητήρες.

¹⁰ Με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Τα βιοκαύσιμα παράγονται από τις βιώσιμες πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ μέρη Α & Β της οδηγίας (ΕΕ) 2018/200135 (μπορούν να γίνουν εξαιρέσεις για σκοπούς ανάπτυξης και επίδειξης καινοτόμων διαδικασιών, κατά περίπτωση).
- Η παραγωγή βιοκαυσίμων για τις μεταφορές συμμορφώνεται με τους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που περιγράφονται στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 (παράγραφος 1 και παράγραφος 10) — δηλαδή 65 %. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας/θερμότητας/ψύξης από βιοενέργεια, όπως περιγράφεται στις δραστηριότητες 14, 15 και 16 της ενότητας για την ενέργεια του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης, συμμορφώνεται με τους στόχους μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που περιγράφονται στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 (παράγραφος 1 και παράγραφος 10) — δηλαδή 80 %. Οι μέθοδοι υπολογισμού θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την ταξινόμηση της ΕΕ και της οδηγίας για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές όσον αφορά τη δέσμευση CO₂, κατά περίπτωση.
- Οι πρώτες ύλες βιομάζας, όταν προέρχονται από το εσωτερικό της ΕΕ, συμμορφώνονται με τα κριτήρια βιωσιμότητας της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 (και ιδίως του άρθρου 29) και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 για την ξυλεία.
- Οι πρώτες ύλες βιομάζας, όταν προέρχονται από χώρες εκτός της ΕΕ, ευθυγραμμίζονται με τις αρχές των κριτηρίων βιωσιμότητας της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Η δασική βιομάζα πρέπει, τουλάχιστον, να πιστοποιείται ή να ευθυγραμμίζεται (π.χ. χάρτης πορείας) με τα διεθνή πρότυπα πιστοποίησης βιώσιμων δασών (π.χ. FSC/PEFC) και να ευθυγραμμίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 για την ξυλεία.

¹¹ Με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τα ακόλουθα κριτήρια: απαίτηση για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής κατά 73,4 % για το υδρογόνο [με αποτέλεσμα εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής χαμηλότερες από 3t CO₂e/tH₂] και κατά 70 % για τα συνθετικά καύσιμα με βάση το υδρογόνο, σε σχέση με την τιμή 94g CO₂e/MJ για ένα συγκριτικό ορυκτό καύσιμο, κατ' αναλογία προς την προσέγγιση που καθορίζεται στο άρθρο 25 παράγραφος 2 και στο παράρτημα V της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

¹² Ο καλυπτόμενος εξοπλισμός περιλαμβάνει: 1) ηλεκτρολύτες για την παραγωγή υδρογόνου· 2) εξοπλισμό δέσμευσης άνθρακα.

¹³ Ο καλυπτόμενος εξοπλισμός περιλαμβάνει τις κινήμελες καυσίμου υδρογόνου.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση: εγχειρίδιο/πιστοποιητικό που αποδεικνύει το είδος του μεταφορικού στοιχείου και των εκπομπών CO₂ και επαλήθευση από τον ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό του/των σχετικού/-ών κατώτατου/-ων ορίου/-ων. Ή
- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf. Ή
- ✓ μόνο για την ανανέωση και μετασκευή σκαφών, άλλη τεχνική τεκμηρίωση: τεχνική πιστοποίηση που διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχο της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.6| Πράσινες ΤΠΕ για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 2.6

Ανάπτυξη ή υιοθέτηση πράσινων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ψηφιακών λύσεων, εργαλείων, εξοπλισμού, εφαρμογών που επιτρέπουν τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας / των εκπομπών ρύπων ή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.

ΤΙ είναι επιλέξιμο:

(Α) Οικολογικός προσανατολισμός του τομέα των ΤΠΕ

A.1 Πράσινα κέντρα δεδομένων

Επεξεργασία δεδομένων, φιλοξενία δεδομένων και συναφείς δραστηριότητες που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας έχουν εφαρμοστεί όλες οι σχετικές πρακτικές που αναφέρονται ως «αναμενόμενες πρακτικές» στην πιο πρόσφατη έκδοση του ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων¹⁴ ή στο έγγραφο CLC TR50600-99-1 της CEN-CENELEC με τίτλο «Data centre facilities and infrastructures - Part 99-1: Recommended practices for energy management» (Εγκαταστάσεις και υποδομές κέντρων δεδομένων — Μέρος 99-1: Συνιστώμενες πρακτικές για τη διαχείριση της ενέργειας). Η εφαρμογή των πρακτικών αυτών επαληθεύεται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης και ελέγχεται τουλάχιστον ανά τριετία.
- ii. Όταν μια αναμενόμενη πρακτική δεν θεωρείται συναφής λόγω φυσικών, υλικοτεχνικών, σχεδιαστικών ή άλλων περιορισμών, παρέχεται εξήγηση του λόγου για τον οποίο δεν μπορεί να εφαρμοστεί η αναμενόμενη πρακτική ή δεν είναι χρήσιμη. Εναλλακτικές βέλτιστες πρακτικές από τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων ή άλλες ισοδύναμες πηγές μπορούν να αντικαταστήσουν άμεσα τις αναμενόμενες πρακτικές, εάν οδηγούν σε παρόμοια εξοικονόμηση ενέργειας.
- iii. Το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη (GWP) των ψυκτικών μέσων που χρησιμοποιούνται στο σύστημα ψύξης του κέντρου δεδομένων δεν υπερβαίνει το 675.

(Β) Λύσεις ΤΠΕ που συνδέονται με τη βιωσιμότητα:

¹⁴ 2021 Best Practice Guidelines for the EU Code of Conduct on Data Centre Energy Efficiency (Κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τον κώδικα δεοντολογίας όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων) | E3P (europa.eu).

B.1) Λύσεις ΤΠΕ για ενεργειακά δίκτυα απαλλαγμένα από ανθρακούχες εκπομπές, όταν οι εν λόγω λύσεις χρησιμοποιούνται για την παροχή της δυνατότητας μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή μείωσης της ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %, όπως:

- 1) ενεργειακά αποδοτικές πλατφόρμες δεδομένων και ροές δεδομένων·
- 2) ενεργειακά αποδοτική υπερυπολογιστική, ενεργειακά αποδοτικοί αλγόριθμοι ΤΝ και αλυσίδων συστοιχιών·
- 3) ψηφιοποίηση δικτύων απαλλαγμένων από ανθρακούχες εκπομπές·
- 4) λύσεις μαζικών δεδομένων για την ενέργεια·
- 5) ημιαγωγοί.

B.2) Έξυπνα δίκτυα και συναφείς λύσεις ΤΠΕ:

Έξυπνες τεχνολογίες (συμπεριλαμβανομένων του διαδικτύου των πραγμάτων, της τεχνητής νοημοσύνης) για:

- 1) αυτοματοποίηση έξυπνων δικτύων·
- 2) ευέλικτη διανομή ενέργειας·
- 3) έξυπνους μετρητές·
- 4) σειρά λογισμικού έξυπνων δικτύων σε πραγματικό χρόνο.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Για πράξεις του τελικού αποδέκτη που εμπίπτουν στο στοιχείο (Α):

- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Για πράξεις του τελικού αποδέκτη που εμπίπτουν στο στοιχείο (Β.1):

- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση — εξωτερική πιστοποίηση με ελάχιστη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή μείωση ενέργειας

ΚΑΙ

- έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Για πράξεις του τελικού αποδέκτη που εμπίπτουν στο στοιχείο (Β.2):

- ✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο / σχέδιο έργου του τελικού αποδέκτη·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Κατά περίπτωση, η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

3| Επενδύσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

3.1| Ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 3.1

Επενδύσεις που καθιστούν δυνατή την αύξηση της ανθεκτικότητας της επιχείρησης ή του εδάφους στην κλιματική αλλαγή και σε συμβάντα που σχετίζονται με το κλίμα και/ή μειώνουν τα κλιματικά τρωτά σημεία για τη γεωργία.

Τι είναι επιλέξιμο:

Οι επενδύσεις πρέπει να τηρούν τα πρότυπα της ΕΕ για την προστασία του περιβάλλοντος, δεν θα πρέπει να οδηγούν σε εγκλωβισμό περιουσιακών στοιχείων που υπονομεύουν τους μακροπρόθεσμους περιβαλλοντικούς στόχους και θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε λύσεις που βασίζονται στη φύση.

Στις επενδύσεις αυτές περιλαμβάνονται τα εξής:

A. Επενδύσεις για τη μείωση των κλιματικών τρωτών σημείων στη γεωργία:

- i. καλλιέργειες ανθεκτικές στην ξηρασία/στις πλημμύρες (σύμφωνα με τις εθνικές/περιφερειακές/τοπικές/δημοτικές στρατηγικές και/ή σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή) / νέα ποικιλία καλλιεργειών
- ii. αποθήκευση σοδειάς
- iii. μέτρα γεωργίας ακριβείας που σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών λύσεων ή άλλων εφαρμογών για μετεωρολογική και υδρολογική παρακολούθηση και πρόβλεψη
- iv. τεχνολογίες άρδευσης υπό πίεση με τη χρήση συστημάτων καταιονισμού, συστημάτων στάγδην άρδευσης ή άλλων συστημάτων στάγδην υψηλής απόδοσης¹⁵.
- v. ρύθμιση της θερμοκρασίας για τα ζώα
- vi. χρήση χωνεύματος ως τοπικής πηγής θρεπτικών ουσιών και υδρολίπανσης, σε σχέση με την παραγωγή βιοαερίου/βιομεθανίου
- vii. άλλες επενδύσεις με σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών λύσεων ή άλλων εφαρμογών.

B. Επενδύσεις σε ψηφιακές τεχνολογίες που προορίζονται για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, όπως ψηφιακές λύσεις για προηγμένη

¹⁵ Τα νέα αρδευτικά συστήματα και/ή επέκταση υφιστάμενων αρδευτικών συστημάτων είναι επιλέξιμα μόνο εάν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει μέσω σχετικής τεκμηρίωσης τη συμμόρφωση με εθνικούς κανόνες / προηγούμενες άδειες όσον αφορά την άντληση γλυκών επιφανειακών υδάτων και υπόγειων υδάτων και την καλή κατάσταση των υδατικών συστημάτων.

παρακολούθηση και πρόγνωση καιρικών φαινομένων, τεχνολογίες επικοινωνιών για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις καιρικές συνθήκες και συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.

Γ. Επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία που αυξάνουν την ανθεκτικότητα στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Δ. Λύσεις που βασίζονται στη φύση¹⁶ και μέτρα διαχείρισης που βασίζονται στο οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων και γαλάζιων υποδομών¹⁷, της πρόληψης και του ελέγχου των πλημμυρών (π.χ. κατασκευή/αναβάθμιση αναχωμάτων, επέκταση και/ή αναβάθμιση υδραυλικών κατασκευών για την αύξηση της ικανότητας απόρριψης, διαχείριση όμβριων υδάτων, δραστηριότητες ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, αποκατάσταση οικοσυστημάτων, διαχείριση και μείωση του κινδύνου φυσικών καταστροφών κ.λπ.) και φαινομένων διάβρωσης.

Ε. Ειδικά μέτρα που απαιτούνται για τη μείωση των κλιματικών τρωτών σημείων, όπως προσδιορίζονται στην εκτίμηση του κλιματικού κινδύνου και όπως ορίζονται στις εθνικές/περιφερειακές/δημοτικές στρατηγικές και/ή σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων σε σχέση με τη διαχείριση των υδάτων και τη γεωργία.

ΣΤ. Επενδύσεις που μειώνουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις πόλεις, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τις αστικές θερμικές νησίδες (π.χ. πράσινες και δροσερές στέγες, εισαγωγή υλικών με υψηλή ηλιακή ανακλαστικότητα και εκπομπές υπέρυθρων ακτίνων σε προσόψεις, στέγες και πεζοδρόμια, εξωτερικά συστήματα σκίασης, αστικά δάση κ.λπ.)

Ζ. Επενδύσεις για την προστασία των εγκαταστάσεων του τελικού αποδέκτη και των στοιχείων φυσικού κεφαλαίου από τις επιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων σχετικών με τη θερμοκρασία (π.χ. ψύξη μέσω αερισμού) τον αέρα και τα ύδατα (π.χ. διαπερατό οδόστρωμα, υδατοφράκτες, αντιπλημμυρικές βαλβίδες και καλύμματα τούβλων εξαερισμού).

Η. Κάθε άλλη επένδυση που παρέχει τη δυνατότητα προσαρμογής άλλων επιχειρήσεων ή οντοτήτων στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής, της αγοράς, της εγκατάστασης, του σχεδιασμού, της προώθησης ή της αξιοποίησης και υλοποίησης).

¹⁶ Οι λύσεις που βασίζονται στη φύση ορίζονται ως «οικονομικά αποδοτικές λύσεις που εμπνέονται και υποστηρίζονται από τη φύση και παρέχουν ταυτόχρονα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη και συμβάλλουν στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας. Οι λύσεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα περισσότερη, και πιο ποικιλόμορφη, φύση και φυσικά χαρακτηριστικά και διεργασίες στις πόλεις και στα χερσαία και θαλάσσια τοπία, μέσω τοπικά προσαρμοσμένων, αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων και συστημικών παρεμβάσεων». Επομένως, οι λύσεις που βασίζονται στη φύση ωφελούν τη βιοποικιλότητα και στηρίζουν την παροχή διαφόρων οικοσυστημικών υπηρεσιών.

¹⁷ Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την πράσινη υποδομή [COM(2013)249 final], η πράσινη (και η γαλάζια) υποδομή ορίζεται ως «στρατηγικά προγραμματισμένο δίκτυο φυσικών και ημιφυσικών περιοχών, καθώς και άλλων χαρακτηριστικών στοιχείων του περιβάλλοντος, ο σχεδιασμός και η διαχείριση του οποίου αποσκοπούν στην παροχή ευρέος φάσματος οικοσυστημικών υπηρεσιών. Το εν λόγω δίκτυο περιλαμβάνει χώρους πρασίνου (ή γαλάζιου, προκειμένου για υδάτινα οικοσυστήματα) και άλλα φυσικά χαρακτηριστικά στοιχεία των χερσαίων (συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων) και των θαλάσσιων περιοχών. Στην ξηρά συναντάται πράσινη υποδομή σε αγροτικό και αστικό περιβάλλον».

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ τεχνική τεκμηρίωση σε μορφή έκθεσης pdf (εάν υπάρχει)· Ή
- ✓ περιγραφή της επένδυσης· για τα σημεία 3.1 (Α) i, και 3.1 (Ε), συμπεριλαμβανομένης παραπομπής σε εθνικές/περιφερειακές/τοπικές/δημοτικές στρατηγικές και/ή σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·

ΚΑΙ

- ✓ για το σημείο 3.1 (Α) iv, απόδειξη των αδειών/της συμμόρφωσης με την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξής:
 - τεκμηρίωση του αρδευτικού έργου που εκπονείται μόνο από «μηχανικούς υδρολογικού σχεδιασμού» εγκεκριμένους από τις εθνικές αρχές· Ή
 - πιστοποιητικό από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές για τα ύδατα (διαχείριση των δικαιωμάτων επί των υδάτων στα υδατικά συστήματα) σχετικά με τη διαθεσιμότητα νερού για άρδευση· Ή
 - άδεια χρήσης νερού που εκδίδεται για την ετήσια λειτουργία του αρδευτικού συστήματος·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Κατά περίπτωση, η απόδειξη των αδειών/της συμμόρφωσης με την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

4| Επενδύσεις που σχετίζονται με τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και την ανακύκλωση

4.1| Βιώσιμη χρήση των υλικών

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 4.1

- 1) Επενδύσεις που συμβάλλουν στη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, παρέχοντας τη δυνατότητα για μείωση της χρήσης πρωτογενών πρώτων υλών και/ή για αύξηση της χρήσης δευτερογενών υλικών σε σύγκριση με υφιστάμενη πρακτική.
- 2) Επενδύσεις σε δραστηριότητες καίριας σημασίας για καθαρή εξοικονόμηση πόρων μέσω δραστηριοτήτων επαναχρησιμοποίησης, επισκευής, ανακαίνισης, ανακατασκευής, αναπροσαρμογής ή ανακύκλωσης.

ΤΙ είναι επιλέξιμο:

4.1.1 Επενδύσεις που συμβάλλουν στη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, παρέχοντας τη δυνατότητα για μείωση της χρήσης πρωτογενών πρώτων υλών και/ή για αύξηση της χρήσης δευτερογενών υλικών σε σύγκριση με υφιστάμενη πρακτική

Έργα/επενδύσεις:

- i. που παρέχουν τη δυνατότητα για μείωση της χρήσης πρωτογενών πρώτων υλών κατά τουλάχιστον 20 %, συμπεριλαμβανομένης της υποκατάστασης παρθένων υλικών με δευτερογενή/ανακυκλωμένα υλικά ή με απόβλητα ή υποπροϊόντα από άλλες βιομηχανικές διεργασίες·
- ii. που παρέχουν τη δυνατότητα για αύξηση της χρήσης δευτερογενών πρώτων υλών, αποβλήτων ή υποπροϊόντων από άλλες βιομηχανικές διεργασίες κατά τουλάχιστον 20 % σε σύγκριση με την υφιστάμενη πρακτική, σε κάθε περίπτωση, κατά ποσοστό όχι μικρότερο από το 20 % της συνολικής χρήσης·
- iii. επενδύσεις στην κατασκευή προϊόντων με αποδεδειγμένη υψηλότερη ανακυκλωσιμότητα — ανακυκλωσιμότητα προϊόντων άνω του 80 %·
- iv. επενδύσεις στην ανάπτυξη και την παραγωγή υλικών βιολογικής προέλευσης που είναι ανακυκλώσιμα ή λιπασματοποιήσιμα σε ποσοστό τουλάχιστον 80 %.

4.1.2 Επενδύσεις σε δραστηριότητες καίριας σημασίας για καθαρή εξοικονόμηση πόρων μέσω δραστηριοτήτων επαναχρησιμοποίησης, επισκευής, ανακαίνισης, ανακατασκευής, αναπροσαρμογής ή ανακύκλωσης

Έργα/επενδύσεις όπως:

- i. ανακαίνιση, μετασκευή και ανακατασκευή προϊόντων / κινητών περιουσιακών στοιχείων που πλεονάζουν ή βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους·
- ii. επιχειρήσεις με κύρια δραστηριότητα/επενδύσεις στην επαναχρησιμοποίηση και επισκευή καταναλωτικών προϊόντων (π.χ. ενδύματα, έπιπλα, ποδήλατα, οικιακές συσκευές).

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Για τις πράξεις του τελικού αποδέκτη που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας 4.1.1, η αξιολόγηση βασίζεται στα εξής:

- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, όπως: εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση που καταδεικνύει i) μείωση των πρωτογενών πρώτων υλών, ii) αύξηση της χρήσης δευτερογενών πρώτων υλών, αποβλήτων ή υποπροϊόντων από άλλες βιομηχανικές διεργασίες σύμφωνα με τα σχετικά κατώτατα όρια, κατά περίπτωση· iii) ανακυκλωσιμότητα προϊόντος άνω του 80 % ή iv) ανακυκλωσιμότητα ή λιπασματοποίηση υλικών βιολογικής προέλευσης σε ποσοστό 80 % και άνω

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Για τις πράξεις του τελικού αποδέκτη που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας 4.1.2, η αξιολόγηση βασίζεται στα εξής:

- ✓ επαλήθευση του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, ότι:
 1. ο τελικός αποδέκτης δραστηριοποιείται ή η επένδυση που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί κατατάσσεται σε οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τομείς που ορίζονται από τη NACE:
 - i. G47.79 Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
 - ii. C33.1 Επισκευή μεταλλικών προϊόντων, μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού
 - iii. S95.1 Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξοπλισμού επικοινωνίας
 - iv. S95.2 Επισκευή ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης Ή
 2. Ο τελικός αποδέκτης δραστηριοποιείται ή η επένδυση που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί αφορά τομέα ο οποίος στηρίζει την καθαρή εξοικονόμηση πόρων μέσω της επαναχρησιμοποίησης, της ανακαίνισης, της ανακατασκευής, της αναπροσαρμογής ή της ανακύκλωσης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχο της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Κατά περίπτωση, η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

4.2| Μείωση, συλλογή και ανάκτηση αποβλήτων

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 4.2

Επενδύσεις στη χωριστή συλλογή αποβλήτων, πλεοναζόντων προϊόντων, εξαρτημάτων, υλικών και υπολειμμάτων προκειμένου να καταστεί δυνατή η υψηλής ποιότητας ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση και/ή αξιοποίηση.

Τι είναι επιλέξιμο:

Έργα/επενδύσεις:

- Εξοπλισμός, υποδομή μεταφορών και κτιρίων που απαιτείται για την οργάνωση της ανάκτησης και αντίστροφης ροής προϊόντων και υλικών σε σχετικές εγκαταστάσεις επισκευής, ανακαίνισης, ανακατασκευής, ανακύκλωσης ή αποσυναρμολόγησης.
- Κινητός εξοπλισμός (κάδοι, εμπορευματοκιβώτια).
- Οχήματα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων που καθιστούν δυνατή την υψηλής ποιότητας συλλογή και διαχείριση αποβλήτων, τα οποία πληρούν τουλάχιστον το πρότυπο EURO V.
- Εξοπλισμός για τη συλλογή αποβλήτων και τη διαχείριση αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένης της χωριστής συλλογής ή διαλογής).
- Επαναχρησιμοποίηση, επισκευή, ανακαίνιση, αναπροσαρμογή και ανακατασκευή προϊόντων στο τέλος του κύκλου ζωής ή πλεοναζόντων προϊόντων, κινητών περιουσιακών στοιχείων και των κατασκευαστικών στοιχείων τους που διαφορετικά θα απορρίπτονταν.

Επενδύσεις που αφορούν τη διάθεση που αναφέρεται στο παράρτημα I της οδηγίας 2008/98¹⁸ (π.χ. υγειονομική ταφή, μόνιμη αποθήκευση, αποτέφρωση) δεν θα λάβουν στήριξη.

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A02008L0098-20180705>.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, ότι ο τελικός αποδέκτης δραστηριοποιείται ή η χρηματοδοτούμενη δραστηριότητα κατατάσσεται σε οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τομείς που ορίζονται από τους κωδικούς NACE:

- i. E38.1 Συλλογή αποβλήτων, όπου τουλάχιστον το 50 % των αποβλήτων ανακυκλώνεται
- ii. E38.3.2 Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
- iii. G46.77 Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων

ΚΑΙ

- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση: κατά περίπτωση, για οποιαδήποτε απαίτηση κατώτατου ορίου, η επαλήθευση πραγματοποιείται μέσω τεχνικής αξιολόγησης/πιστοποίησης που διενεργείται από εξωτερικό επαγγελματικό φορέα πιστοποίησης.

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Εάν η επένδυση αφορά ανάκτηση αποβλήτων ή όταν μια εταιρεία διαθέτει τα μη επικίνδυνα απόβλητα που παράγει η ίδια στον τόπο παραγωγής — ο ενδιαμέσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός επαληθεύει αν ο τελικός αποδέκτης διαθέτει άδεια ή τουλάχιστον έχει προβεί σε καταχώριση στις αρμόδιες εθνικές/περιφερειακές/τοπικές αρχές (Σημείωση: Δεν επιτρέπονται επενδύσεις σε επικίνδυνα απόβλητα).

Εάν η επένδυση αφορά τη συλλογή, τη μεταφορά ή τη χρήση αποβλήτων από άλλες επιχειρήσεις για την επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρείας — ο ενδιαμέσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός επαληθεύει αν ο τελικός αποδέκτης έχει προβεί σε σχετική καταχώριση στις αρμόδιες εθνικές/περιφερειακές/τοπικές αρχές.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Κατά περίπτωση, η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

4.3| Μοντέλα για τη διάθεση προϊόντων ως υπηρεσίες, την επαναχρησιμοποίηση και την ανταλλαγή που καθιστούν δυνατές τις στρατηγικές κυκλικής οικονομίας

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 4.3

Μοντέλα για τη διάθεση προϊόντων ως υπηρεσίες, την επαναχρησιμοποίηση και την ανταλλαγή που βασίζονται, μεταξύ άλλων, σε συστήματα χρηματοδοτικής μίσθωσης, πληρωμής ανάλογα με τη χρήση, συνδρομής ή παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής, τα οποία καθιστούν δυνατή την κυκλική οικονομία.

ΤΙ είναι επιλέξιμο:

Το παρόν κριτήριο επιλεξιμότητας αναφέρεται σε επιχειρηματικά μοντέλα όπως η χρηματοδοτική μίσθωση, η πληρωμή ανάλογα με τη χρήση, τα συστήματα συνδρομής ή παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής, στο πλαίσιο των οποίων οι τελικοί αποδέκτες παρέχουν προϊόντα ή υπηρεσίες που καθιστούν δυνατή την κυκλική οικονομία. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα εξής:

- Α. προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης με κυκλικό σχεδιασμό (π.χ. αυξημένη ανθεκτικότητα, δομοστοιχείωση, εύκολη αποσυναρμολόγηση και επισκευή)·
- Β. προβλέψεις για επιστροφή του προϊόντος / περιουσιακού στοιχείου στο τέλος του κύκλου ζωής της πρώτης μίσθωσης με επακόλουθη ανακαίνιση/επισκευή για να καταστεί δυνατή η εκ νέου μίσθωση για πρόσθετο κύκλο ζωής της μίσθωσης σε κατάσταση ποιότητας «σαν καινούριο»·
- Γ. επενδύσεις που υποκαθιστούν ή επιφέρουν σημαντική μείωση των ουσιών που προκαλούν ανησυχία σε υλικά, προϊόντα και περιουσιακά στοιχεία.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, με βάση τη δραστηριότητα του τελικού αποδέκτη

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση:

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.

- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

4.4| Πράσινες ΤΠΕ που διευκολύνουν επιχειρηματικά μοντέλα κυκλικής οικονομίας

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 4.4

Ανάπτυξη/αξιοποίηση εργαλείων, εφαρμογών και υπηρεσιών που επιτρέπουν την επίτευξη στόχων κυκλικής οικονομίας.

ΤΙ είναι επιλέξιμο:

- A. Εργαλεία ΤΠΕ για προληπτική συντήρηση και επισκευή με πρωταρχικό στόχο την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων.
- B. Ψηφιακές λύσεις για την ιχνηλασιμότητα των υλικών με σκοπό την υποστήριξη της μελλοντικής ανακύκλωσης.
- Γ. Ψηφιακά εργαλεία και εφαρμογές για τη διευκόλυνση της αντίστροφης εφοδιαστικής (παρακολούθηση, επιστροφή προϊόντων για επαναχρησιμοποίηση, επισκευή ή ανακύκλωση), βελτίωση της κυκλικής αποδοτικής χρήσης των πόρων και αποτροπή της παραγωγής αποβλήτων (π.χ. σπατάλη τροφίμων σε εστιατόρια, καταστήματα).
- Δ. Εικονικές αγορές δευτερογενών πρώτων υλών ή μεταχειρισμένων/επισκευασμένων/αναβαθμισμένων προϊόντων.
- Ε. Ψηφιακές λύσεις που υποστηρίζουν τη δημιουργία νέων συστημάτων ανακύκλωσης.
- ΣΤ. Ψηφιακά εργαλεία και εφαρμογές για την ευαισθητοποίηση/εκπαίδευση των καταναλωτών και των βιομηχανιών σχετικά με την εφαρμογή και τα οφέλη των διαφόρων στρατηγικών για την κυκλική οικονομία.
- Z. Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε εταιρείες για την ανάπτυξη στρατηγικής, την προετοιμασία και την υλοποίηση μεταβάσεων στην κυκλική οικονομία.
- H. Μετάβαση σε αποδοτικές ως προς την ενέργεια και τα υλικά κινητές και σταθερές υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας με την υιοθέτηση αρχών κυκλικής οικονομίας στον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και τις ηλεκτρονικές συσκευές του καταναλωτή (βελτίωση της ανθεκτικότητας, της επαναχρησιμοποίησης, της αναβάθμισης, της δυνατότητας επισκευής, της ανακαίνισης, της ανακύκλωσης).

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο / σχέδιο έργου του τελικού αποδέκτη

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

5 | Επενδύσεις σχετικές με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων

5.1| Υδάτινοι πόροι

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 5.1

Επενδύσεις στη διαχείριση και την αποδοτικότητα των υδάτινων πόρων και στις συναφείς τεχνολογίες.

Τι είναι επιλέξιμο:

Επενδύσεις για:

(Α) Εκσυγχρονισμό των υποδομών, εάν στόχος τους είναι η βελτίωση της διατήρησης, της αποδοτικότητας, της επαναχρησιμοποίησης και της μείωσης των απορρίψεων υδάτων:

- i. Συστήματα εξοικονόμησης νερού και τα επιμέρους στοιχεία τους (συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών) που θα οδηγήσουν σε μείωση της χρήσης νερού κατά τουλάχιστον 10 %.
- ii. Εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων, εξοπλισμού και εξαρτημάτων για εξοικονόμηση νερού (π.χ. μηχανές άρδευσης, αντλίες, φίλτρα, αγωγοί, εξαρτήματα, συστήματα τηλεχειρισμού, μετεωρολογικοί σταθμοί, επίγειοι ανιχνευτές, μετρητές ύδατος).
- iii. Τεχνολογία επεξεργασίας υδάτων για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων.
- iv. Εφαρμογή μέτρων που προκύπτουν από τη συμμόρφωση με σύστημα πιστοποίησης, όπως: πρότυπο EWS, <http://www.ewp.eu/ews-standard>, πρόγραμμα πιστοποίησης της βιωσιμότητας <https://www.wqa.org/Sustainability>.
- v. Απόδοση χρήση του νερού στα κτίρια.
- vi. Τεχνολογίες εξοικονόμησης νερού (έξυπνοι μετρητές ύδατος, τεχνολογίες ελέγχου της πίεσης).
- vii. Μέτρηση και παρακολούθηση της ροής και στάθμης των υδάτων και παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων.
- viii. Βελτίωση και ψηφιοποίηση των δικτύων παρακολούθησης των υδάτων.

(Β) Μείωση των απορροών, αύξηση των μέτρων διήθησης και συγκράτησης:

- i. Συλλογή υδάτων απορροής για μεταγενέστερη χρήση.
- ii. Μέτρα ελέγχου της απορροής με σκοπό τη βελτίωση της διείσδυσης.
- iii. Επένδυση για την ενίσχυση της διείσδυσης των όμβριων υδάτων.
- iv. Συστήματα αποστράγγισης, συνδυασμός αποστράγγισης με συγκράτηση υδάτων.
- v. Βελτίωση της διαχείρισης των λεκανών απορροής.

- vi. Αποθήκευση (συμπεριλαμβανομένης της μόνωσης) και ανάκτηση υδάτων (π.χ. σχεδιασμός και κατασκευή ταμιευτήρα, για τη συγκράτηση και την αποθήκευση των όμβριων υδάτων και των συσσωρευμένων εσωτερικών υδάτων που υπάρχουν στην περιοχή).
- vii. Μετάβαση από συνδυασμένα συστήματα σε χωριστά συστήματα αποχέτευσης / όμβριων υδάτων.

(Γ) Στήριξη για ακριβέστερη διαχείριση της άρδευσης που οδηγεί σε εξοικονόμηση και αποδοτικότητα των υδάτων:

- Άρδευση που οδηγεί σε εξοικονόμηση νερού με κατά τουλάχιστον 10 % μείωση της χρήσης νερού.
- Τεχνολογίες άρδευσης ακριβείας (π.χ. άρδευση μεταβλητού ρυθμού, μικροάρδευση, συνδυασμός με υγρή λίπανση).
- Ανάπτυξη και ανακατασκευή αρδευτικών υποδομών και συναφών δομών.

Σημείωση: Τα νέα αρδευτικά συστήματα και/ή επέκταση υφιστάμενων αρδευτικών συστημάτων είναι επιλέξιμα μόνο εάν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει μέσω σχετικής τεκμηρίωσης τη συμμόρφωση με εθνικούς κανόνες / προηγούμενες άδειες όσον αφορά την άντληση γλυκών επιφανειακών υδάτων και υπόγειων υδάτων και την καλή κατάσταση των υδατικών συστημάτων.

Δ) Εφαρμογές και λύσεις ΤΠΕ που προορίζονται ειδικά για:

- i. υδρολογική μοντελοποίηση και πρόβλεψη·
- ii. έξυπνη διαχείριση των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων τεχνολογιών μέτρησης και παρακολούθησης·
- iii. αύξηση της εξοικονόμησης, της διατήρησης και της αποδοτικότητας του νερού ή βελτίωση της ποιότητας του νερού.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Ισχύει για:	Τύπος επαλήθευσης
(Α)	✓ περιγραφή της επένδυσης και, κατά περίπτωση ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, όπως: ➤ Για το σημείο 5.1.Α.ι, εξωτερική πιστοποίηση/τεχνική τεκμηρίωση για την απόδειξη της βελτίωσης της αποδοτικότητας/κατανάλωσης νερού, Ή ➤ Για το σημείο 5.1.Α.ιv, απόδειξη της συμμόρφωσης με το σχετικό σύστημα πιστοποίησης, Ή ➤ τεχνική τεκμηρίωση από προμηθευτές, εγκαταστάτες, άλλους κατά περίπτωση
	ΚΑΙ

	✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
(B)	✓ περιγραφή της επένδυσης ΚΑΙ ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
(Γ)	✓ περιγραφή της επένδυσης ΚΑΙ ✓ απόδειξη των αδειών/της συμμόρφωσης με την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξής: i. τεκμηρίωση του αρδευτικού έργου που εκπονείται μόνο από «μηχανικούς υδρολογικού σχεδιασμού» εγκεκριμένους από τις εθνικές αρχές· Ή ii. πιστοποιητικό από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές για τα ύδατα (διαχείριση των δικαιωμάτων επί των υδάτων στα υδατικά συστήματα) σχετικά με τη διαθεσιμότητα νερού για άρδευση· Ή iii. άδεια χρήσης νερού που εκδίδεται για την ετήσια λειτουργία του αρδευτικού συστήματος· ΚΑΙ ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση: εκ των προτέρων εξωτερική πιστοποίηση άρδευσης που οδηγεί σε εξοικονόμηση νερού με κατά τουλάχιστον 10 % μείωση της χρήσης νερού ΚΑΙ ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
(Δ)	✓ επαλήθευση του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία αναδοχής που εφαρμόζει, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο / το σχέδιο έργου του τελικού αποδέκτη ΚΑΙ ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.
ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;	
• Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία για την πράξη του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη. • Κατά περίπτωση, η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.	

- Κατά περίπτωση, η απόδειξη των αδειών/της συμμόρφωσης με την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

5.2| Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 5.2

Επενδύσεις για τη μείωση, τον έλεγχο και την πρόληψη των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα και για τη μείωση του θορύβου.

Τι είναι επιλέξιμο:

Επενδύσεις σε καθαρότερες τεχνολογίες παραγωγής ή τεχνολογίες μετριασμού στο τέλος της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής βασικών προϊόντων, βασικών κατασκευαστικών στοιχείων και νέων τεχνολογιών που μειώνουν τις εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα, καθώς και επενδύσεις στη μείωση του θορύβου.

Σε αυτές περιλαμβάνονται τα εξής:

- Α. Επενδύσεις σε εξοπλισμό που θα μειώσει σημαντικά την ατμοσφαιρική ρύπανση [σωματίδια ΑΣ 2,5, ΑΣ 10, NH₃ (αμμωνία), CH₄ (μεθάνιο)], όπως: λέβητες, πλυντρίδες, πολυ-κυκλωνικές διατάξεις συλλογής σκόνης, αποθήκευση κοπριάς.
- Β. Λύσεις στο τέλος της διαδικασίας για τη μείωση των εκπομπών σωματιδίων στην ατμόσφαιρα, όπως φίλτρα.
- Γ. Τεχνικές χαμηλών εκπομπών για την ενσωμάτωση της κοπριάς στο έδαφος και των αζωτούχων ανόργανων λιπασμάτων, το μέτρο με τις μεγαλύτερες δυνατότητες μείωσης των εκπομπών NH₃.
- Δ. Επενδύσεις στη μείωση του βιομηχανικού θορύβου, όπως: ηχομονωτικά καλύμματα (προφυλακτήρες μηχανημάτων), ακρυλικό γυαλί, ηχοφράγματα.
- Ε. Στην αεροπορία, κεντρικές επιφάνειες αποπάγωσης για την αποφυγή μόλυνσης των υπόγειων υδάτων.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ περιγραφή της επένδυσης·
- ΚΑΙ
- ✓ άλλη τεχνική τεκμηρίωση, κατά περίπτωση·
- ΚΑΙ
- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Κατά περίπτωση, η τεχνική τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν από την εκταμίευση.

- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Για την αποφυγή αμφιβολιών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ίδιο έγγραφο για την απόδειξη τόσο της τεχνικής τεκμηρίωσης όσο και του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων, όταν το σχετικό έγγραφο περιλαμβάνει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

6| Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων — Λύσεις που βασίζονται στη φύση

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 6.1

Επενδύσεις σε λύσεις που βασίζονται στη φύση ή χρηματοδότηση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς οι οποίοι παρέχουν λύσεις που βασίζονται στη φύση.

Τι είναι επιλέξιμο:

(Α) Επενδύσεις σε λύσεις που βασίζονται στη φύση ή σε τελικούς αποδέκτες που δραστηριοποιούνται σε τομείς οι οποίοι παρέχουν λύσεις που βασίζονται στη φύση

(Β) Επενδύσεις ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή παρέχουν υπηρεσίες για:

- i. Αποκατάσταση και διαχείριση τοπίων/χώρων πρασίνου. Η δράση αυτή περιλαμβάνει την προστασία, την αποκατάσταση και την αποτελεσματική διαχείριση περιοχών σημαντικής οικολογικής αξίας στην ξηρά ή τη θάλασσα, όπως οι τόποι Natura 2000, οι προστατευόμενες περιοχές (π.χ. εθνικά πάρκα, φυσικά καταφύγια, τόποι οικολογικής σημασίας, διαμορφωμένα πάρκα, αποκατάσταση υδροβιότοπων ή θαλάσσιας βλάστησης), την προστασία ειδών ενωσιακού ενδιαφέροντος, οικοτόπων επικονιαστών, λειτουργικών περιοχών (π.χ. οικολογικοί διάδρομοι) και περιοχών που προστατεύονται βάσει των οδηγιών-πλαίσια για τη θάλασσα και τα ύδατα.
- ii. Πράσινα κτίρια: Ζωντανές πράσινες στέγες, προσόψεις, ζωντανοί πράσινοι εσωτερικοί/εξωτερικοί τοίχοι.
- iii. Βιώσιμα βιοϋλικά για κατασκευές (π.χ. ξύλινα πλαίσια) ή για τη διατήρηση τροφίμων (π.χ. εδώδιμη επικάλυψη).
- iv. Βιώσιμος τουρισμός και λύσεις που βασίζονται στη φύση για την υγεία και την ευεξία, λύσεις που βελτιώνουν τις περιβαλλοντικές επιδόσεις ή μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένου του αγροτουρισμού, του οικολογικού τουρισμού και του τουρισμού που βασίζεται στη φύση ή του δασικού τουρισμού, καθώς και έργα που προωθούν τη διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου.

- v. Συμβουλευτικές υπηρεσίες όπως ο πολεοδομικός σχεδιασμός για τον οικολογικό προσανατολισμό των πόλεων, η αρχιτεκτονική τοπίου, η διαχείριση των υδάτων.
- vi. Λύσεις ΤΠΕ με ρητό στόχο να συμβάλλουν στη διατήρηση και την προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών που παρέχουν, όπως:
 - παρακολούθηση και τεχνολογία αισθητήρων·
 - ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων·
 - αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων, επικοινωνία και δικτύωση·
 - πληροφόρηση και εκπαίδευση σχετικά με τη βιοποικιλότητα.

ΠΩΣ επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας της πράξης του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ περιγραφή της επένδυσης·
- ΚΑΙ**
- ✓ υπεύθυνη δήλωση του τελικού αποδέκτη στην οποία αναφέρεται ότι ο σκοπός της πράξης ή η βασική δραστηριότητά του συμβάλλει στην προστασία, τη διατήρηση και/ή την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων·
- ΚΑΙ**
- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Για επενδύσεις που αφορούν την αποκατάσταση ρυπασμένου/μολυσμένου τόπου, ο ενδιαμέσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός ζητεί υπεύθυνη δήλωση από τον τελικό αποδέκτη ότι, εξ όσων γνωρίζει, η επένδυση δεν αφορά την αποκατάσταση τόπου όπου σημειώθηκε ρύπανση¹⁹ / μόλυνση / περιβαλλοντική ζημία²⁰ μετά τις 21 Απριλίου 2007 ή, εάν πρόκειται για τέτοια περίπτωση, υπεύθυνη δήλωση ότι ο τελικός αποδέκτης δεν είναι ο «φορέας» (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου) που ασκούσε ή έλεγχε την επαγγελματική δραστηριότητα που οδήγησε στη ρύπανση / μόλυνση / περιβαλλοντική ζημία.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού

¹⁹ Πρόκειται για την άμεση ή έμμεση εισαγωγή στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος, ως αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας, ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου που ενδέχεται να βλάψουν την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, να υποβαθμίσουν υλικά αγαθά, να παραβιάσουν ή να εμποδίσουν την ψυχαγωγική λειτουργία καθώς και τις άλλες νόμιμες χρήσεις του περιβάλλοντος (πηγή: οδηγία 2010/75 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32010L0075&qid=1399014331474>).

²⁰ Βλ. άρθρο 2 της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32004L0035&qid=1635414914261>.

αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.

- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

7| Γεωργικές και δασοκομικές δραστηριότητες

7.1| Βιώσιμα δάση και άλλες επενδύσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 7.1

Επενδύσεις στη δάσωση, την αναδάσωση, την επαναφορά/αποκατάσταση των δασών, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού εξοπλισμού, καθώς και στη βιώσιμη διαχείριση των δασών.

Τι είναι επιλέξιμο:

Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν:

- A. Επενδύσεις στην αναδάσωση και/ή δάσωση²¹, όπως φυτώρια, μικροδάση σε αστικές ή παρόδιες περιοχές, πράσινες «υποδομές» με σκοπό την προστασία από τη διάβρωση του εδάφους και/ή μέτρα πρόληψης και μετριασμού των χειμάρρων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την προετοιμασία δασικών περιοχών για φύτευση.
- B. Επενδύσεις για την προστασία και/ή την αποκατάσταση/επαναφορά των δασών²¹ και την ανάπτυξη πρακτικών βιώσιμης διαχείρισης των δασών, συμπεριλαμβανομένων του κλαδέματος και της φροντίδας, μέτρων πρόληψης των πυρκαγιών και πυρόσβεσης, της προστασίας από επιβλαβείς οργανισμούς και/ή άγρια πανίδα κ.λπ.
- Γ. Επενδύσεις σε εξοπλισμό και τεχνολογίες για τη στήριξη της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, καθώς και των προσπαθειών αναδάσωσης ή δάσωσης, π.χ. μη επανδρωμένα αεροσκάφη για έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιάς ή σπορά (π.χ. εκτόξευση σπόρων).

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των πράξεων του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ περιγραφή των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της τεκμηρίωσης της συμμόρφωσης με τον ορισμό της βιώσιμης διαχείρισης των δασών που καθιερώθηκε στο πανευρωπαϊκό πλαίσιο της διυπουργικής διάσκεψης για την προστασία των δασών στην Ευρώπη «Forest Europe».

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

²¹ Θα πρέπει να αποκλείεται η χρήση μη αυτόχθονων οικοτόπων και ειδών, εκτός εάν κάτι τέτοιο δικαιολογείται από το οικοσύστημα και τις κλιματικές συνθήκες.

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

7.2| Βιώσιμες και βιολογικές πρακτικές στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 7.2

Επενδύσεις σε νέα ή υφιστάμενη i) πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή και/ή ii) βιώσιμη γεωργία, όταν οι επενδύσεις αυτές δεν οδηγούν σε μετατροπή, κατακερματισμό ή εντατικοποίηση της χρήσης φυσικών οικοτόπων (ιδίως περιοχών με υψηλή αξία βιοποικιλότητας).

Τι είναι επιλέξιμο:

Επενδύσεις σε:

(I) νέα και υφιστάμενη πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή·

σε επιχειρήσεις μετατροπής και πιστοποιημένες επιχειρήσεις βιολογικής παραγωγής [συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών προϊόντων γεωργίας και υδατοκαλλιέργειας, των μεταποιητών, των παρόχων υπηρεσιών αποθήκευσης, των σφαγείων, των εμπορών λιανικής πώλησης κ.λπ., όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848].²² Η

(II) νέες και υφιστάμενες βιώσιμες γεωργικές πρακτικές:

στις επενδύσεις περιλαμβάνονται γεωργικές πρακτικές που παρατίθενται στον κατάλογο των γεωργικών πρακτικών που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη από οικολογικά προγράμματα, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα I²², στις οποίες περιλαμβάνονται (μεταξύ άλλων):

- πρακτικές διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών — συμπεριλαμβανομένων ζωνών ανάσχεσης χωρίς φυτοφάρμακα, καλλιεργειών ανθεκτικών στους επιβλαβείς οργανισμούς, μηχανικής καταπολέμησης ζιζανίων κ.λπ.·
- αγροοικολογικές πρακτικές, όπως η αμεινισπορά, η ελάχιστη άροση, η σπορά σε κατάλοιπα και πρακτικές που περιλαμβάνουν τις μεικτές/πολλαπλές καλλιέργειες·

²² Η διαδικτυακή έκδοση του «Καταλόγου δυνατικών γεωργικών πρακτικών που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη από οικολογικά προγράμματα» διακόπηκε. Από τις 18 Απριλίου 2024, ο κατάλογος παρατίθεται στο παράρτημα II του παρόντος εγγράφου περιπτώσεων χρήσης.

- γεωργία ακριβείας, συμπεριλαμβανομένων σχεδίου διαχείρισης θρεπτικών ουσιών, ελαχιστοποίησης της ελευθέρωσης θρεπτικών ουσιών, βέλτιστου pH για την πρόσληψη θρεπτικών ουσιών, κυκλικής γεωργίας, γεωργία ακριβείας για τη μείωση των εισροών (π.χ. λιπάσματα, νερό, φυτοπροστατευτικά προϊόντα), βελτίωση της αποδοτικότητας της άρδευσης·
- μη παραδοσιακές καλλιέργειες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φυκών, πρωτεϊνών από έντομα που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ιχθύων και των ζώων κ.λπ.·
- πρακτικές και τεχνολογίες για τη μείωση των εκπομπών στο ζωικό κεφάλαιο και τη διαχείριση της κοπριάς, όπως πρόσθετες ύλες ζωοτροφών, σίτιση ακριβείας, κάλυψη της αποθηκευμένης κοπριάς, επεξεργασία κοπριάς και ανάκτηση θρεπτικών ουσιών από κοπριά.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των πράξεων του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

στην περίπτωση (I) της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής:

- ✓ απόδειξη πιστοποίησης στη βιολογική γεωργία (μετατροπή ή διατήρηση, κατά περίπτωση) της μεθόδου παραγωγής:
 - ο το πιστοποιητικό είναι δημοσίως διαθέσιμο στο σύστημα πιστοποιητικών επιχειρήσεων βιολογικής παραγωγής *TRACES* ή, εάν δεν είναι διαθέσιμο στο *TRACES*, στη σχετική εθνική βάση δεδομένων (έως το τέλος του 2024)·

ΚΑΙ

- ✓ δέσμευση του τελικού αποδέκτη ότι η επένδυση δεν οδηγεί σε μετατροπή, κατακερματισμό ή εντατικοποίηση της χρήσης φυσικών οικοτόπων·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Στην περίπτωση (II) των βιολογικών γεωργικών πρακτικών:

- ✓ επιχειρηματικό σχέδιο για την εφαρμογή νέων μέτρων, επέκταση της βιώσιμης παραγωγής που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των γεωργικών πρακτικών που απαριθμούνται στο έγγραφο της Επιτροπής σχετικά με τα οικολογικά προγράμματα·
- ✓ απόδειξη ότι ο τελικός αποδέκτης λαμβάνει στήριξη για βιώσιμες γεωργικές δραστηριότητες, από την αρμόδια εθνική αρχή [σύμφωνα με το άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, κατά περίπτωση]·

ΚΑΙ

- ✓ δέσμευση του τελικού αποδέκτη ότι η επένδυση δεν οδηγεί σε μετατροπή, κατακερματισμό ή εντατικοποίηση της χρήσης φυσικών οικοτόπων·

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

Οι επενδύσεις σε υφιστάμενες δραστηριότητες ζωικής παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων της κτηνοτροφίας και της υδατοκαλλιέργειας) επιτρέπονται υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις αυτές δεν οδηγούν σε επέκταση των δραστηριοτήτων όσον αφορά το ζωικό κεφάλαιο.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.

Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

8| Κριτήρια προσβασιμότητας

Κριτήριο επιλεξιμότητας αριθ. 8.1

Επενδύσεις για την ενίσχυση της προσβασιμότητας σε υπηρεσίες, προϊόντα και υποδομές και για την ανάπτυξη υποστηρικτικών τεχνολογιών, καθώς και για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του οργανισμού και των εγκαταστάσεών του σε πελάτες και εργαζομένους με αναπηρία και/ή μειωμένη λειτουργία.

Τι είναι επιλέξιμο:

Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν:

- A. Εισαγωγή ή ενίσχυση χαρακτηριστικών προσβασιμότητας βασικών τεχνολογιών και προϊόντων, όπως υπολογιστές, λειτουργικά συστήματα, οχήματα, οικιακές συσκευές, τηλέφωνα και/ή υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών ή του διαδικτυακού περιεχομένου και των υποδομών.
- B. Επενδύσεις ΜΜΕ/μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης που παρέχουν υπηρεσίες προσβασιμότητας (συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών) προκειμένου να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα προϊόντων και υπηρεσιών που ενέχουν εμπόδια τα οποία δεν επιτρέπουν τη χρήση ή την κατανάλωσή τους από άτομα με αναπηρία και/ή με μειωμένη λειτουργία.
- Γ. Ανάπτυξη και εφαρμογή υποστηρικτικής τεχνολογίας, μεταξύ άλλων με βάση τη ρομποτική (ανελκυστήρες αμαξιδίων, ειδικά προσαρμοσμένα αυτοκίνητα, εσχάρες, ράμπες, καθοδήγηση με αισθητήρες και με φως, ανάγλυφες διατάξεις, ήχος, σηματοδότηση, κ.λπ.) ή την τεχνητή νοημοσύνη ή άλλες νέες τεχνολογίες.
- Δ. Βελτίωση της προσβασιμότητας των εγκαταστάσεων των ΜΜΕ/μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων και των ψηφιακών εργαλείων, μεταξύ των οποίων ιστότοποι και εφαρμογές για φορητές συσκευές, για τους εργαζομένους (δηλαδή προσαρμογή των χώρων εργασίας) και τους πελάτες με αναπηρία και/ή με σωματικές ή διανοητικές βλάβες.

ΠΩΣ διενεργείται η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας:

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των πράξεων του τελικού αποδέκτη βασίζεται στα εξής:

- ✓ περιγραφή των επενδύσεων

ΚΑΙ

- ✓ έλεγχος της χρήσης των κεφαλαίων σε συνδυασμό με νομικές συμφωνίες.

ΠΟΤΕ πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση;

- Ο σκοπός της πράξης του τελικού αποδέκτη και των σχετικών νομικών συμφωνιών αποτυπώνεται κατά την ημερομηνία υπογραφής στη συμφωνία πράξης του τελικού αποδέκτη που υπογράφεται μεταξύ του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και του τελικού αποδέκτη.
- Τα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου της χρήσης των κεφαλαίων πρέπει να έχουν προσκομιστεί πριν από την εκταμίευση.

Προσάρτημα I — Κατάλογος βραβείων καθαρής τεχνολογίας και πράσινων βραβείων

1. ΧΩΡΑ	2. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΙΟΥ	3. ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΙΟΥ	4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ
Αυστρία	Austrian State Prize - Clean Technology Austria (5 βραβεία)	<u>Clean Technology Austria</u>	Περιβάλλον Κλίμα και ενέργεια Ερευνα και καινοτομία Ειδικό Βραβείο 2018 Αποδοτική χρήση των πόρων	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Κλιματικής Δράσης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Κινητικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας (BMK)
Βέλγιο	Belgian Business Awards for the Environment (BBAE) (4 βραβεία)	<u>BBAE</u>	Διαχείριση Προϊόντα και υπηρεσίες, Διαδικασία, Επιχειρήσεις και Βιοποικιλότητα	Ομοσπονδία βελγικών επιχειρήσεων
Βέλγιο	Best Belgian Sustainability Report (2 βραβεία)	<u>Sustainability Reports</u>	«Έκθεση για τη βιωσιμότητα με τον καλύτερο αντίκτυπο» ανά κατηγορία, «Καλύτερη 1η έκθεση για τη βιωσιμότητα» σε όλες τις κατηγορίες	Βελγικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών (IBR-IRE)

Βουλγαρία	Responsible Business Award (1 βραβείο)	<u>Responsible Business Award</u>	Επενδυτής στο περιβάλλον	Bulgarian business leaders forum (Βουλγαρικό φόρουμ επικεφαλής επιχειρήσεων)
Βουλγαρία	Innovative Company of the Year - Green innovation award (1 βραβείο)	<u>Innovative Company of the Year</u>	Πράσινη καινοτομία	Applied Research and Communications Fund (Ταμείο εφαρμοσμένης έρευνας και επικοινωνίας) (ARC Fund)
Βουλγαρία	Sustainable investment Award - Investor of the year (1 βραβείο)	<u>Investor of the year award</u>	Πράσινη επένδυση της χρονιάς	Invest Bulgaria Agency
Κροατία	Croatian Sustainability Index Awards (1 βραβείο)	<u>Croatian Sustainability Index Awards</u>	Περιβάλλον	HR PSOR — Κροατικό Συμβούλιο Επιχειρήσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
Κύπρος	CSR CYPRUS — Βραβεία Καλών Πρακτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιωσιμότητας (1 βραβείο)	<u>CSR Cyprus</u>	Βιωσιμότητα	Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Cyprus), σε συνεργασία με δημόσια αρχή
Τσεχία	Czech SDGs Awards (3 βραβεία)	<u>Czech SDGs Awards</u>		Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης, σε συνεργασία με το Υπουργείο

			Καινοτομία, τεχνολογία και ενέργεια Κυκλική οικονομία Κλιματική αλλαγή	
Δανία	SDG Tech Award Denmark (4 βραβεία)	<u>SDG Tech Award Denmark</u>	Κυκλική οικονομία, Βιώσιμες πόλεις, Τρόφιμα και αγροτεχνολογία, Ενέργεια	Sustainary
Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία	Baltic Sustainability Award (3 βραβεία)	<u>Baltic Sustainability Award</u>	Αντίκτυπος, Καινοτομία και Φορέας αλλαγής (όλα σε σχέση με τη βιωσιμότητα)	Διοργανώνεται από το Helve (ιδιωτικός φορέας), με διάφορους εταίρους
Φινλανδία, Νορβηγία, Δανία, Ισλανδία, Σουηδία	Nordic Council Environment Prize (1 βραβείο)	<u>Environment Prize</u>	Διαφορετικό θέμα κάθε χρόνο (πιο πρόσφατο: βιώσιμο σύστημα τροφίμων)	Σκανδιναβικό Συμβούλιο Υπουργών και Βόρειο Συμβούλιο
Γαλλία	Prix entreprises et environnement (2 βραβεία)	<u>Prix entreprises & environnement</u>	Κυκλική οικονομία, Βιοποικιλότητα και επιχειρήσεις	Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης, σε συνεργασία με τις BPI France, CPME και Actu environnement.
Γερμανία	German Ecodesign Award (3 βραβεία)	<u>German Ecodesign Award</u>	Προϊόν, Υπηρεσία, Ιδέα	Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, German Environment Agency (Γερμανική Υπηρεσία Περιβάλλοντος), International Design Center Berlin (Διεθνές Κέντρο Σχεδιασμού στο Βερολίνο).

Γερμανία	German Sustainability Award (3 βραβεία)	<u><i>DNP</i></u>	Σχεδιασμός, Επιχειρήσεις, Βραβείο Next Economy (Επόμενη Οικονομία)	Ομάδα ιδιωτικών εταιρειών και άλλοι εταίροι
Γερμανία	Deutscher Umweltpreis (German Environmental Award) (1 βραβείο)	<u><i>German Environment Prize</i></u>	Βιωσιμότητα	Γερμανικό Ίδρυμα Περιβάλλοντος (DBU)
Ελλάδα	Βραβείο βιωσιμότητας Bravo (1 βραβείο)	<u><i>Bravo</i></u>	Περιβάλλον	QualityNet Foundation
Ελλάδα	Environmental Awards (2 βραβεία)	<u><i>Environmental Awards</i></u>	Βιωσιμότητα των πόρων, Βιώσιμες δραστηριότητες	Boussias, ΔΟΕ, ακαδημαϊκή κοινότητα
Ισλανδία	Business Environment Award (1 βραβείο)	<u><i>Business Environment Award</i></u>	Περιβαλλοντική επιχείρηση της χρονιάς.	Συνομοσπονδία ισλανδικών επιχειρήσεων (SA) και οι ενώσεις μέλη της
Ιρλανδία	Sustainability Business Impact Award (2 βραβεία)	<u><i>Sustainable Business Impact Award</i></u>	— Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις — Υποδειγματική ενεργειακή απόδοση· Ενέργεια στα κτίρια·	Εμπορικά επιμελητήρια της Ιρλανδίας
Ιρλανδία	Green Awards - Green Business and Sustainability (2 βραβεία)	<u><i>Green Awards - Green Business and Sustainability</i></u>	Πράσινη μεσαία επιχείρηση της χρονιάς Πράσινη μικρή επιχείρηση της χρονιάς	Με τη χορηγία ιδιωτικών εταιρειών και δημόσιων οργανισμών

Ιρλανδία	Sustainable Energy Award (2 βραβεία)	<u>Sustainable Energy Awards</u>	Ανανεώσιμη ενέργειαΚαινοτόμος ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας	Sustainable Energy Authority Ireland (Αρχή Βιώσιμης Ενέργειας της Ιρλανδίας)
Ιρλανδία	SFA National Small Business Award (1 βραβείο)	<u>SFA Small Business Award</u>	Βιωσιμότητα	Small Firms Association (Ένωση Μικρών Επιχειρήσεων) (SFA)
Ιρλανδία	National Enterprise Awards (1 βραβείο)	<u>National Enterprise Awards</u>	Βιωσιμότητα	Local Enterprise Offices (Τοπικά επιχειρηματικά γραφεία) (LEO) του Υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Απασχόλησης — Ιρλανδική κυβέρνηση
Ιταλία	Premio Sviluppo Sostenibile (2 βραβεία)	<u>premiosvilupposostenibile</u>	Κυκλική οικονομίαΑνανεώσιμη ενέργεια	Fondazione Sviluppo Sostenibile
Ιταλία	Premio Impresa Ambiente (5 βραβεία)	<u>Premio Impresa Ambiente IX edizione per imprese sostenibili</u>	Καλύτερη διαχείριση για τη βιώσιμη ανάπτυξη Βέλτιστο προϊόν ή βέλτιστη υπηρεσία για τη βιώσιμη ανάπτυξη Βέλτιστη διαδικασία/τεχνολογία για τη βιώσιμη ανάπτυξη Βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη Βέλτιστη επιχειρηματική συμβολή στη βιοποικιλότητα	Εμπορικό Επιμελητήριο (Βενετία), από κοινού με την UnionCamere και το Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης

Ιταλία	Premio all'Innovazione Amica dell'Ambiente (6 βραβεία)	<u><i>Premio all'Innovazione Amica dell'Ambiente 2021 • Legambiente</i></u>	Γεωργία, Βιώσιμη κινητικότητα, Ψηφιακή πράσινη οικονομία, Κυκλική οικονομία, Οικολογικός σχεδιασμός, Ενεργειακή μετάβαση	Legambiente
Λετονία	Sustainable Building Contest (2 βραβεία)	<u><i>Sustainable Building Contest</i></u>	Βιωσιμότητα των κτιρίων και ενεργειακή απόδοση	Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Προστασίας του Περιβάλλοντος και Περιφερειακής Ανάπτυξης και περιοδικό «Būvinženieris»
Λιθουανία	National Responsible Business Award (1 βραβείο)	<u><i>National Responsible Business Award</i></u>	Φιλική προς το περιβάλλον επιχείρηση της χρονιάς	Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης και Εργασίας
Λουξεμβούργο	Environment Awards by FEDIL (3 βραβεία)	<u><i>Environment Awards</i></u>	Καθαρές τεχνολογίες, Πράσινα προϊόντα, Περιβαλλοντική διαχείριση	FEDIL
Μάλτα	Smart and Sustainable Business Award (1 βραβείο)	<u><i>Sustainable Enterprise Award</i></u>	Περιβαλλοντική βιωσιμότητα	Υπουργείο Οικονομίας
Κάτω Χώρες	EZK Energy Award (2 βραβεία)	<u><i>EZK Energy Award</i></u>	Εξοικονόμηση ενέργειας, Βιώσιμη παραγωγή ενέργειας και/ή χρήση θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές	Υπουργείο Οικονομίας και Κλίματος (EZK)
Κάτω Χώρες	Dutch Sustainable Building Award (3 βραβεία)	<u><i>Sustainable Building Award</i></u>	Το πλέον βιώσιμο έργοΟ πλέον βιώσιμος οργανισμόςΒραβείο βιώσιμου κτιρίου Βραβείο κοινού	Sustainable Building Awards Foundation, σε συνεργασία με τις abcnova, W/E advisors, FSC Nederland και Duurzaam Gebouwd.

Κάτω Χώρες	Koning Willem I Award (1 βραβείο)	<u>Koning Willem I Award</u>	Βιώσιμη επιχειρηματικότητα	Ιδρυμα του Βασιλέως Γουλιέλμου Α΄
Νορβηγία	Environmental Technology Scheme	<u>Grants for Environmental Technology</u>	Ανάπτυξη και επίδειξη καινοτόμων προϊόντων ή διαδικασιών που επιλύουν ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα	Innovation Norway — Νορβηγική κυβέρνηση
Δανία, Φινλανδία, Νορβηγία και Σουηδία	Sustainability Tech Awards (1 βραβείο από κάθε σκανδιναβική χώρα και 1 συνολικό βραβείο σε όλες τις σκανδιναβικές χώρες)	<u>Sustainability Tech Awards</u>	Βιώσιμες τεχνολογίες	Capgemini
Πορτογαλία	Premio Nacional de Sustentabilidade (3 βραβεία)	<u>Premio Nacional de Sustentabilidade</u>	Περιβάλλον: Διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου, Απανθρακοποίηση, Κυκλική οικονομία.	Negocios, Deloitte και κυβέρνηση
Ρουμανία	Romania Green Building Council Award (4 βραβεία)	<u>Romania Green Building Council Award</u>	Πράσινο έργο της χρονιάς — ΜικρόΒιώσιμη επιχείρηση της χρονιάςΚαινοτομία πράσινου προϊόντος της χρονιάςΠάροχος πράσινων υπηρεσιών της χρονιάς	Romania Green Building Council
Σλοβακία	Via Bona Slovakia (2 βραβεία)	<u>Via Bona Slovakia</u>	Υπεύθυνη μικρή/μεσαία επιχείρηση Πράσινη επιχείρηση	Ιδρυμα Pontis

Ισπανία	Premio Europeos de Medio Ambiente a la Empresa (5 βραβεία)	<u>Premios Europeos de Medio Ambiente a la Empresa</u>	Διαχείριση Προϊόντα και υπηρεσίες Διαδικασία Διεθνούς επιχειρηματική συνεργασία Εταιρεία και βιοποικιλότητα	Fundacion Biodiversidad
----------------	---	--	---	-------------------------

Παράρτημα Ι — Κατάλογος δυνητικών γεωργικών πρακτικών που θα μπορούσαν να στηριχθούν από οικολογικά προγράμματα

Κατάλογος δυνητικών ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη από ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ιανουάριος 2021
#EUGreenDeal

Η ΚΓΠ διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση της μετάβασης προς ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων και στην ενίσχυση των προσπάθειών που καταβάλλουν οι Ευρωπαίοι γεωργοί για να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος. Τα οικολογικά προγράμματα αποτελούν ένα νέο μέσο της ΚΓΠ για τη στήριξη αυτής της μετάβασης. Τα κράτη μέλη θα παραθέσουν οικολογικά προγράμματα στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει και θα εγκρίνει τα προγράμματα αυτά ως βασικά εργαλεία για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας από την ΚΓΠ.

Το παρόν έγγραφο συμβάλλει στη συζήτηση, ενισχύει τη διαφάνεια της διαδικασίας και παρέχει στους γεωργούς, τις διοικήσεις, τους επιστήμονες, τα ενδιαφερόμενα μέρη και το κοινό την ευκαιρία να συζητήσουν τα οικολογικά προγράμματα. Ο κατάλογος αυτός καταρτίστηκε μετά από διεξοδική συζήτηση με εμπειρογνώμονες.

Οι γεωργικές πρακτικές που θα μπορούσαν να στηριχθούν στο πλαίσιο οικολογικών προγραμμάτων πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- να καλύπτουν δραστηριότητες που σχετίζονται με το κλίμα, το περιβάλλον, την καλή διαβίωση των ζώων και τη μικροβιακή αντοχή·
- να καθορίζονται με βάση τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο·
- το επίπεδο φιλοδοξίας τους πρέπει να υπερβαίνει τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο βασικό σενάριο (συμπεριλαμβανομένης της αιρεσιμότητας)·
- να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

- Μείωση κατά 50 % της συνολικής χρήσης και επικινδυνότητας των **χημικών φυτοφαρμάκων** και μείωση κατά 50 % της χρήσης των πιο επικίνδυνων **φυτοφαρμάκων** έως το 2030.
- Επίτευξη γεωργικής γης υπό **βιολογική γεωργία** της ΕΕ σε ποσοστό τουλάχιστον 25 % και σημαντική αύξηση της **βιολογικής υδατοκαλλιέργειας** έως το 2030.
- Μείωση των πωλήσεων **αντιμικροβιακών φαρμάκων** για τα εκτρεφόμενα ζώα και τις υδατοκαλλιέργειες κατά 50 % έως το 2030.
- Μείωση της **απώλειας θρεπτικών ουσιών** κατά τουλάχιστον 50 %, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν υποβαθμίζεται η γονιμότητα του εδάφους· με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η χρήση **λιπασμάτων** τουλάχιστον κατά 20 % έως το 2030.
- Επαναφορά τουλάχιστον στο 10 % των γεωργικών εκτάσεων **χαρακτηριστικών τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας** έως το 2030.

Τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ θα θέσουν σε εφαρμογή ενισχυμένες προϋποθέσεις, οικολογικά προγράμματα, γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθώς και γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως εκείνων που απορρέουν από τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, και για την εκπλήρωση των ειδικών στόχων της ΚΓΠ για το κλίμα και το περιβάλλον.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΓΠ

(ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΤΟΠΙΑ)

- **ΕΣ 4:** Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και στη βιώσιμη ενέργεια
- **ΕΣ 5:** Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας
- **ΕΣ 6:** Συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενίσχυση των υπηρεσιών οικοσυστήματος και διατήρηση οικοτόπων και τοπίων
- **ΕΣ 9:** Βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων και αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΓΠ

- Α. Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής,** συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από γεωργικές πρακτικές, καθώς και διατήρηση των υφιστάμενων δεξαμενών άνθρακα και ενίσχυση της δέσμευσης του άνθρακα
- Β. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,** συμπεριλαμβανομένων των δράσεων για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των συστημάτων παραγωγής τροφίμων και της ποικιλότητας των ζώων και των φυτών για μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στις ασθένειες και την κλιματική αλλαγή
- Υ. Προστασία ή βελτίωση της ποιότητας των υδάτων** και μείωση της πίεσης στους υδάτινους πόρους
- Δ. Πρόληψη της υποβάθμισης του εδάφους,** αποκατάσταση του εδάφους, βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους και της διαχείρισης των θρεπτικών στοιχείων
- Ε. Προστασία της βιοποικιλότητας** και διατήρηση ή αποκατάσταση οικοτόπων ή ειδών, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης και της δημιουργίας χαρακτηριστικών τοπίου ή μη παραγωγικών εκτάσεων
- ΣΤ. Δράσεις για τη βιώσιμη και περιορισμένη χρήση φυτοφαρμάκων,** ιδίως φυτοφαρμάκων που παρουσιάζουν κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον
- Ζ. Δράσεις για τη βελτίωση της διαβίωσης των ζώων** ή την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

1. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΙΕΡΩΘΕΙ ΣΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΑΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ:

- **Πρακτικές βιολογικής γεωργίας**, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 (β, γ, δ, στ, ζ)
 - ο Μετατροπή σε βιολογική γεωργία (β, γ, δ, στ, ζ)
 - ο Διατήρηση της βιολογικής γεωργίας (β, γ, δ, στ, ζ)
- **Ολοκληρωμένες πρακτικές διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών**, όπως ορίζονται στην οδηγία για την ορθολογική χρήση (β, γ, δ, ε, στ) και περιλαμβάνουν:
 - ο Ζώνες ανάσχεσης με πρακτικές διαχείρισης και χωρίς φυτοφάρμακα (γ, ε, στ)
 - ο Μηχανική καταπολέμηση ζιζανίων (γ, ε, στ)
 - ο Αυξημένη χρήση ανθεκτικών και ανθεκτικών στους επιβλαβείς οργανισμούς ποικιλιών και ειδών (β)
 - ο Γη υπό αγρανάπαυση με σύνθεση ειδών για σκοπούς βιοποικιλότητας (γ, ε, στ)

2. ΆΛΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ:

- **Αγροοικολογία**, που περιλαμβάνει
 - ο Αμειψισπορά με καλλιέργειες ψυχανθών (α, β, δ, στ)
 - ο Μεικτή καλλιέργεια – πολυκαλλιέργεια (β, δ, ε, στ)
 - ο Καλλιέργεια κάλυψης μεταξύ σειρών δένδρων σε μόνιμες καλλιέργειες – οπωρώνες, αμπελώνες, ελαιόδεντρα – σε βαθμό που υπερβαίνει τις προϋποθέσεις (α, γ, δ, ε, στ)
 - ο Χειμερινή εδαφοκάλυψη και εμβόλιμες καλλιέργειες σε βαθμό που υπερβαίνει τις προϋποθέσεις (α, β, γ, δ)
 - ο Σύστημα κτηνοτροφίας χαμηλής έντασης με βάση τη βόσκηση (α, γ, δ, ζ)
 - ο Χρήση καλλιεργειών/φυτικών ποικιλιών πιο ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή (β, γ, ε, στ)
 - ο Μεικτά είδη/ποικιλόμορφοι μόνιμοι βοσκότοποι για σκοπούς βιοποικιλότητας (επικονίαση, πτηνά, ζωτροφές θηραμάτων) (γ, δ, ε, στ)
 - ο Βελτιωμένη καλλιέργεια ρυζιού για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου (π.χ. εναλλαγή υγρών και ξηρών τεχνικών) (α)
 - ο Πρακτικές και πρότυπα όπως ορίζονται στους κανόνες για τη βιολογική γεωργία (β, γ, δ, στ)
- **Σχέδια εκτροφής και καλής μεταχείρισης των ζώων**, που περιλαμβάνουν
 - ο Σχέδια σίτισης: καταλληλότητα και πρόσβαση σε ζωτροφές και νερό, αναλύσεις ποιότητας ζωοτροφών και νερού (π.χ. για μικροτοξίνες), βελτιστοποιημένες στρατηγικές ζωοτροφών (ζ)
 - ο Ευνοϊκές συνθήκες στέγασης: αύξηση του διαθέσιμου χώρου ανά ζώο, βελτίωση του δαπέδου (π.χ. στρωμένη από άχυρο που παρέχεται σε καθημερινή βάση), ελεύθερος τοκετός, παροχή εμπλουτισμένου περιβάλλοντος (π.χ. σκάψιμο με το ρύγχος για τους χοίρους, κούρνιασμα, υλικά εμφώλευσης, κ.λπ.), σκίαση/ψεκαστήρες/αερισμός για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης (β, ζ)
 - ο Πρακτικές και πρότυπα όπως ορίζονται στους κανόνες για τη βιολογική γεωργία (ζ)
 - ο Πρακτικές που αυξάνουν την ανθεκτικότητα, τη γονιμότητα, τη μακροβιότητα και την προσαρμοστικότητα των ζώων, π.χ. διάρκεια ζωής των αγελάδων γαλακτοπαραγωγής· αναπαραγωγή ζώων με χαμηλότερες εκπομπές, προώθηση της γενετικής ποικιλότητας και της ανθεκτικότητας (α, β, ζ)

- ο Πρόληψη και ςχέδια ελέγχων για την υγεία των ζώων: ςυνολικό ςχέδιο για τη μείωψη του κινδύνου λοιμώξεων που απαιτούν αντιμικροβιακές ουσίες, το οποίο να καλύπτει όλες τις ςχετικές κτηνοτροφικές πρακτικές, π.χ. κενός χώρος μεταξύ δύο ιμάντων εκτροφής, εμβολιαςμός και θεραπείες, ενισχυμένη βιοαςφάλεια, χρήση πρόσθετων υλών ςτις ζωοτροφές, κ.λπ. (ζ)
 - ο Παροχή πρόσβασης ςε βοσκοτόπους και αύξηση της περιόδου βόσκηης για τα ζώα βοσκής (α, β, ζ)
 - ο Παροχή και διαχείριση τακτικής πρόσβασης ςε υπαίθριους χώρους (ζ)
- **Γεωργοδασοκομία**, που περιλαμβάνει
 - ο Καθοριςμό και διατήρηση χαρακτηριστικών τοπίου ςε βαθμό που υπερβαίνει τις προϋποθέσεις (α, γ, δ, ε)
 - ο ςχέδιο διαχείρισης και περικοπής χαρακτηριστικών τοπίου (ε, ςτ)
 - ο Δημιουργία και διατήρηση δασολιβαδικών ςυςτημάτων υψηλής βιοποικιλότητας
- **Γεωργία υψηλής φυσικής αξίας** που περιλαμβάνει
 - ο Γη υπό αγρανάπαυση με ςύνθεση ειδών για ςκοπούς βιοποικιλότητας (επικονίαση, πτηνά, ζωοτροφές θηραμάτων, κλπ.) (γ, ε, ςτ)
 - ο Φύλαξη ζώων ςε ανοικτούς χώρους και μεταξύ μόνιμων καλλιεργειών, διαχείριση και βόσκηση ςε κοινά εδάφη (β, δ, ε, ςτ, ζ)
 - ο Δημιουργία και βελτίωση ημιφυσικού οικοτόπου (α, β, γ, δ, ε, ςτ, ζ)
 - ο Μείωση της χρήσης λιπαςμάτων, διαχείριση χαμηλής έντασης ςτις αροτραίες καλλιέργειες (α, β, γ, δ, ε, ςτ, ζ)
- **Ανθρακοδεςμευτική γεωργία**, που περιλαμβάνει
 - ο Γεωργία διατήρησης (α, δ)
 - ο Επανύγρανση υγροτόπων/τυρφώνων, καλλιέργεια ελωδών εκτάσεων (α, γ, δ, ε)
 - ο Ελάχιστη ςτάθμη υδροφόρου ορίζοντα κατά τη διάρκεια του χειμώνα (α, γ, δ)
 - ο Κατάλληλη διαχείριση των υπολειμμάτων, δηλαδή καύση γεωργικών υπολειμμάτων, ςπορά ςε κατάλοιπα (α, γ, δ)
 - ο Δημιουργία και διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων (α, γ, δ, ε, ςτ)
 - ο Εκτεταμένη χρήση μόνιμων βοσκοτόπων (α, γ, δ)
- **Γεωργία ακριβείας**, που περιλαμβάνει
 - ο ςχέδιο διαχείρισης θρεπτικών ουσιών, χρήση καινοτόμων προςεγγίσεων για την ελαχιοποίηση της απελευθέρωσης θρεπτικών ουσιών, βέλτιστο pH για την πρόσληψη θρεπτικών ουσιών, κυκλική γεωργία (α, γ, δ, ςτ)
 - ο Καλλιέργεια ακριβείας για τη μείωση των ειςροών (λιπάςματα, νερό, φυτοπροςτατευτικά προϊόντα) (ε, ςτ)
 - ο Βελτίωση της απόδοσης της άρδευσης (β)
- **Βελτίωση της διαχείρισης θρεπτικών ςτοιχείων**, που περιλαμβάνει
 - ο Εφαρμογή μέτρων ςχετικών με τα νιτρώδη που υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις αιρεςιμότητας (γ, δ, ε)
 - ο Μέτρα για τη μείωση και την πρόληψη της ςύπανσης των υδάτων, του αέρα και του εδάφους από πλεονάζοντα θρεπτικά ςυςτατικά, όπως η δειγματοληψία του εδάφους, εάν δεν είναι ήδη υποχρεωτική, δημιουργία παγίδων θρεπτικών ςτοιχείων (γ, δ, ε)
- **Προςτασία των υδάτινων πόρων**, που περιλαμβάνει

- Διαχείριση της ζήτησης νερού των καλλιεργειών (μετάβαση σε καλλιέργειες μικρότερης έντασης νερού, αλλαγή ημερομηνιών φύτευσης, βελτιστοποιημένα προγράμματα άρδευσης) (β)
- Άλλες πρακτικές επωφελείς για το έδαφος, που περιλαμβάνουν
 - Λωρίδες πρόληψης της διάβρωσης και διαλείμματα ανέμου (β, δ, ε)
 - Δημιουργία ή διατήρηση αναβαθμίδων και καλλιεργειών λωρίδων (β, δ, ε)
- Άλλες πρακτικές που σχετίζονται με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
 - Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών για τη μείωση των εκπομπών από την εντερική ζύμωση (α)
 - Βελτιωμένη διαχείριση και αποθήκευση κοπριάς (α)